

Piata časť

Záväzkové právo

Prvá hlava

Všeobecné ustanovenia o záväzkoch

Prvý diel

Základné ustanovenia

Prvý oddiel

Vznik záväzkov

§ 1

Zo záväzkového právneho vzťahu vzniká veriteľovi právo na plnenie od dlžníka (požiadávka) a dlžníkovi vzniká povinnosť plniť veriteľovi (dlh).

§ 2

Záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, z protiprávnych úkonov, z bezdôvodného obohatenia a z iných skutočností uvedených v právnych predpisoch.

Druhý oddiel

Zmluva

§ 3

- (1) Zmluva je uzavretá akonáhle sa strany dohodnú na jej obsahu.
- (2) Ak strany považujú zmluvu za uzavretú aj napriek tomu, že si nedohodli náležitosť, ktorú mala zmluva obsahovať, na ich prejav vôle sa hľadí ako na uzavretú zmluvu, ak je možné rozumne predpokladať, najmä vzhľadom na ich následné správanie, že by zmluvu uzavreli aj bez dohody o tejto náležitosti. To neplatí, ak niektorá zo strán už pred jej uzavretím dala nepochybne najavo, že dosiahnutie dohody o určitej náležitosti je

predpokladom uzavretia zmluvy; v takom prípade nie sú zmluvné strany viazané ani ďalšími dohodnutými náležitosťami.

- (3) Ustanovenia o zmluvách sa primerane použijú aj na prejav vôle, ktorým sa jedna osoba obracia na iné osoby, ibaže to vylučuje povaha prejavu vôle alebo právny predpis.

§ 4

Ak tretia osoba, ktorá bola so súhlasom zmluvnej strany zúčastnená na uzatváraní zmluvy, alebo ktorá bola zmluvnou stranou poverená plniť, alebo plnila s jej súhlasom:

- a) vedela o určitej okolnosti, alebo ju predvídala, alebo o nej mala vedieť alebo ju predvídať, alebo
- b) konala úmyselne alebo s hrubou nedbanlivosťou, alebo nekonala v súlade s dobrou vierou a poctivo,

je takáto vedomosť, predvídanie alebo správanie pričítané samotnej zmluvnej strane.

§ 5

Rokovanie o zmluve

- (1) Každá strana rokuje slobodne a nezodpovedá za to, že sa dohoda nedosiahne.
- (2) Zmluvné strany sú povinné dbať na to, aby sa pri úprave zmluvných vzťahov odstránilo všetko, čo by mohlo viesť ku vzniku rozporov.

§ 6

- (1) Ak strana nerokuje v dobrej viere, alebo v rozpore s ňou zruší rokovanie a nedôjde k uzavretiu zmluvy, nahradí škodu spôsobenú druhej strane v rozsahu márne vynaložených nákladov; v rozpore s dobrou vierou je najmä to, keď strana vstúpi do rokovania, alebo v ňom pokračuje, hoci nezamýšľala dospieť k dohode s druhou stranou.
- (2) Ak si strany pri rokovaní o uzavretí zmluvy navzájom poskytnú dôverné informácie, nesmie ich strana, ktorej sa tieto informácie poskytnú, prezradiť tretej osobe a ani ich použiť v rozpore s ich účelom pre svoje potreby, alebo pre potreby kohokoľvek iného,

a to bez ohľadu na to, či k uzavretiu zmluvy došlo. Ten, kto uvedenú povinnosť poruší, musí nahradiť ujmu spôsobenú druhej strane, ako aj vydať prospech, ktorý tým získal.

§ 7

Ak sú uzavreté viaceré zmluvy pri tom istom rokovaní, alebo ak sú zahrnuté do jednej listiny, posudzuje sa každá z týchto zmlúv samostatne. Ak však z povahy alebo z účelu, ktorý je zmluvným stranám pri ich uzavretí známy, zrejme vyplýva, že sú na sebe vzájomne závislé, vznik každej z týchto zmlúv je podmienkou vzniku ostatných zmlúv. Zánik jednej z týchto zmlúv iným spôsobom než splnením alebo spôsobom nahrádzajúcim splnenie spôsobuje zánik ostatných závislých zmlúv.

§ 8

- (1) Proti zmluve, ktorá obsahuje doložku o tom, že jej písomné vyhotovenie obsahuje všetko, na čom sa strany dohodli, nemožno neskôr namietat', alebo ju dopĺňať odkazom na predchádzajúce vyhlásenia alebo dohody. Takéto vyhlásenia alebo dohody však možno použiť pri výklade zmluvy.
- (2) Ak sa jedna zo strán dôvodne spolieha na vyhlásenia alebo správanie druhej strany urobené pred uzavretím zmluvy, druhá strana sa na doložku podľa ods. 1 nemôže odvolávať.

§ 9

- (1) Na záväzky vznikajúce zo zmlúv, ktoré nie sú upravené v zákone, sa použijú ustanovenia zákona, ktoré sú im najbližšie.
- (2) Ak sa uzavrie zmluva, ktorá zahŕňa znaky viacerých zmlúv upravených v zákone, použijú sa na ne ustanovenia zmluvy upravenej zákonom, ktorej podstatné znaky v dohodnutej zmluve prevažujú; ustanovenia zmluvy, ktorej podstatné znaky v dohodnutej zmluve neprevažujú, sa použijú v primeranom rozsahu, ak to nie je v rozpore s úpravou prevažujúcej zmluvy.

Uzavretie zmluvy

§ 10

Zmluvu možno uzavrieť buď prijatím ponuky alebo takým konaním strán, z ktorého možno dostatočne vyvodiť prejav zhody ich vôle.

§ 11

- (1) Ponuka na uzavretie zmluvy musí byť dostatočne určitá a musí z nej zrejme vyplývať vôľa navrhovateľa byť touto ponukou viazaný v prípade jej prijatia.
- (2) Ponuka pôsobí od času, keď dôjde osobe, ktorej je určená. Ponuku možno vziať späť, ak jej späťvzatie dôjde adresátovi skôr než samotná ponuka alebo najneskôr v tom istom okamihu.
- (3) Ponuku možno odvolať, ak odvolanie dôjde jej adresátovi skôr, než adresát odoslal prijatie ponuky.
- (4) Ponuku však nemožno odvolať, ak
 - a) je určená lehota na jej prijatie alebo inak vyjadrená jej neodvolateľnosť, alebo
 - b) adresát ponuky sa odôvodnene spoliehal na neodvolateľnosť ponuky a s dôverou v jej neodvolateľnosť už začal konať.
- (5) Ponuka zaniká jej odmietnutím zo strany adresáta, uplynutím lehoty, ktorá v nej bola určená na prijatie, alebo uplynutím primeranej doby s prihliadnutím na povahu navrhovanej zmluvy a na rýchlosť komunikačných prostriedkov, ktoré navrhovateľ použil pre zaslanie ponuky.

§ 12

- (1) Ponuka sa musí prijať v lehote určenej navrhovateľom, ak lehota nie je určená, v primeranej lehote so zreteľom na rýchlosť komunikačných prostriedkov použitých navrhovateľom. Ústna ponuka sa musí prijať ihneď, ak z okolností nevyplýva inak.
- (2) Lehota na prijatie ponuky, ktorú navrhovateľ určil v liste, začína plynúť od dátumu uvedeného v liste; ak dátum v liste nie je uvedený, od dátumu uvedeného na obálke odtlačkom poštovej pečiatky. Lehota na prijatie, ktorú navrhovateľ určil prostriedkami umožňujúcimi okamžité spojenie, začína plynúť od okamihu, keď ponuka dôjde jej adresátovi.

§ 13

Prijatie ponuky možno vziať späť, ak späťvzatie dôjde navrhovateľovi skôr, než prijatie ponuky alebo najneskôr v tom istom okamihu.

§ 14

- (1) Dohoda o určitej časti zmluvy sa môže nahradiť dohodou strán o spôsobe umožňujúcom dodatočné určenie jej obsahu. V takejto dohode sa musí určiť, dokedy má dôjsť k dodatočnému určeniu obsahu tejto časti zmluvy zmluvnými stranami alebo treťou osobou.
- (2) Dohoda pri uzavieraní zmluvy, že určitá časť zmluvy sa medzi stranami dohodne dodatočne po jej uzavretí, sa považuje za podmienku platnosti už dohodnutej časti zmluvy, ibaže sa strany už pri uzavretí zmluvy výslovne dohodli, že nedosiahnutie dodatočnej dohody o doplnení obsahu zmluvy nemá vplyv na platnosť uzavretej zmluvy. Pri pochybnostiach má podmienka odkladacie účinky.
- (3) Dohodnutá časť zmluvy nenadobudne účinnosť,okiaľ nie je dohodnutý alebo určený chýbajúci obsah zmluvy a jej platnosť zaniká zánikom povinnosti dohodnúť chýbajúci obsah zmluvy. To neplatí, ak sa strany dohodli, že dohodnutá časť zmluvy má zostať v platnosti.

§ 15

Ak v priebehu rokovania o zmluve niektorá zo strán trvá na ustanovení s určitým obsahom, alebo na dodržaní osobitnej formy, zmluva nie je uzavretá, pokiaľ nedôjde k dohode o takomto ustanovení alebo k dodržaniu osobitnej formy.

§ 16

- (1) Odpoveď na ponuku, ktorá obsahuje dodatky, obmedzenia alebo iné zmeny, sa považuje za novú ponuku.
- (2) Odpoveď na ponuku, ktorá sa odchyľuje od pôvodnej ponuky, avšak podstatne nemení jej obsah, sa považuje za prijatie ponuky, ibaže proti nej navrhovateľ vnesie bez zbytočného

odkladu námietky. Ak navrhovateľ nevznesie námietky, zmeny uvedené v odpovedi sa stanú súčasťou zmluvy.

§ 17

- (1) Zmluva je uzavretá okamihom, keď prijatie ponuky na uzavretie zmluvy nadobúda účinnosť.
- (2) Včasné prijatie ponuky nadobúda účinnosť okamihom, keď vyjadrenie súhlasu s obsahom ponuky dôjde k navrhovateľovi. Prijatie možno odvolať, ak odvolanie dôjde navrhovateľovi najneskôr súčasne s prijatím.
- (3) Prijatie je účinné aj v prípade, ak z konania adresáta možno s ohľadom na povahu ponuky a na zaužívané zvyklosti rozumne vyvodit', že k prijatiu ponuky došlo; v tomto prípade nadobúda prijatie účinnosť konaním adresáta.
- (4) Aj oneskorené prijatie ponuky má účinky prijatia, ak o tom navrhovateľ upovedomí adresáta bez zbytočného odkladu.
- (5) Ak oneskorené prijatie ponuky svedčí o takých okolnostiach, že ak by prenos prijatia prebiehal obvyklým spôsobom, došlo by navrhovateľovi včas, aj oneskorené prijatie má účinky prijatia, okrem prípadu, ak navrhovateľ bez zbytočného odkladu upovedomí adresáta, že ponuku považuje za zaniknutú.

§ 18

- (1) Ak zo zmluvy alebo z právneho predpisu¹ nevyplýva inak, je zmluva účinná súčasne s platnosťou.
- (2) Ak zákon ustanovuje, že k zmluve je potrebné rozhodnutie príslušného orgánu, je zmluva účinná týmto rozhodnutím.
- (3) Ak sa do troch rokov od uzavretia zmluvy nepodal návrh na rozhodnutie podľa odseku 2, platí, že k uzavretiu zmluvy nedošlo.

§ 19

Potvrdenie uzavretia zmluvy

- (1) Uzavretie zmluvy v inej než písomnej forme môže ktorákoľvek zmluvná strana dodatočne písomne potvrdiť.

¹ Napr. tzv. povinné zverejňovanie zmlúv

(2) Ak potvrdenie podľa ods. 1 obsahuje ďalšie alebo odlišné podmienky než tie, ktoré tvorili jej pôvodný obsah, stávajú sa súčasťou zmluvy; to neplatí, ak menia zmluvu podstatným spôsobom, alebo ak druhá strana bez zbytočného odkladu vyhlási, že s nimi nesúhlasí.

§ 20

S prihliadnutím na obsah ponuky na uzavretie zmluvy alebo v dôsledku praxe, ktorú strany medzi sebou zaviedli, alebo s prihliadnutím na zvyklosti v obchodnom styku, môže osoba, ktorej je ponuka určená, vyjadriť súhlas s ponukou vykonaním určitého úkonu (napr. odoslaním tovaru alebo zaplatením kúpnej ceny) bez upovedomenia navrhovateľa . V tomto prípade dôjde k prijatiu v okamihu, keď sa tento úkon urobil, ak došlo k nemu pred uplynutím lehoty rozhodujúcej pre prijatie ponuky.

Uzavretie zmluvy na základe verejnej ponuky

§ 21

Prejav vôle navrhovateľa, ktorý je určený viacerým osobám za účelom uzavretia zmluvy, je verejnou ponukou, ak jej obsah zodpovedá podmienkam ustanoveným v § 11, inak sa považuje za výzvu na podávanie ponuky na uzavretie zmluvy.

§ 22

Verejnú ponuku možno pred jej prijatím odvolať rovnakým spôsobom, akým bola ponuka zverejnená.

§ 23

(1) Na základe verejnej ponuky je zmluva uzavretá s osobou, ktorá v súlade s obsahom verejnej ponuky a v lehote v nej určenej, inak v lehote primeranej, navrhovateľovi oznámi, že ponuku prijíma.

(2) Ak však verejnú ponuku prijme súčasne niekoľko osôb, môže si navrhovateľ zvoliť, s ktorou osobou uzavrie zmluvu, ibaže verejná ponuka výslovne určuje, že zmluva sa uzaviera so všetkými osobami, ktoré verejnú ponuku v určenej lehote prijali.

§ 24

- (1) Uzavretie zmluvy na základe verejnej ponuky je navrhovateľ povinný potvrdiť bez zbytočného odkladu.
- (2) Ak navrhovateľ nepotvrdí uzavretie zmluvy v lehote podľa odseku 1, môže osoba, s ktorou bola zmluva uzavretá, vyhlásiť, že nie je zmluvou viazaná.
- (3) Vyhlásenie podľa ods. 2 sa musí urobiť bez zbytočného odkladu po tom, čo došlo k oneskorenému potvrdeniu uzavretia zmluvy.

Verejná súťaž

§ 25

Kto vyhlási neurčitým osobám súťaž (ďalej len "vyhlasovateľ") o najvhodnejšiu ponuku na uzavretie zmluvy (ďalej len „verejná súťaž“), robí tým výzvu na podávanie ponúk na uzavretie zmluvy (ďalej len "ponuka").

§ 26

- (1) Na vyhlásenie verejnej súťaže (ďalej len "súťaž") sa vyžaduje, aby sa písomne, všeobecným spôsobom vymedzil predmet požadovaného záväzku a zásady ostatného obsahu zamýšľanej zmluvy, na ktorom navrhovateľ trvá a aby sa určil spôsob podávania ponuky a lehota, do ktorej možno ponuku podávať, ako aj lehota na oznámenie vybranej ponuky (ďalej len "podmienky súťaže").
- (2) Obsah podmienok súťaže sa musí vhodným spôsobom uverejniť.

§ 27

Vyhlasovateľ nemôže uverejnené podmienky súťaže meniť alebo súťaž zrušiť, ibaže si toto právo v uverejnených podmienkach súťaže vyhradil a zmenu alebo zrušenie uverejnil spôsobom, ktorým vyhlásil podmienky súťaže.

§ 28

- (1) Ponuku možno zahrnúť do súťaže, len keď jej obsah zodpovedá uverejneným podmienkam súťaže. Od podmienok súťaže sa ponuka môže odchyliť len v rozsahu, ktorý podmienky súťaže pripúšťajú.

- (2) Do súťaže nemožno zahrnúť ponuku, ktorá sa predložila po lehote určenej v podmienkach súťaže.
- (3) Navrhovatelia majú právo na náhradu nákladov spojených s účasťou na súťaži, len keď im toto právo priznávajú podmienky súťaže.

§ 29

- (1) Predloženú ponuku nemožno odvolať po uplynutí lehoty určenej v podmienkach súťaže na podávanie návrhov, ibaže podmienky súťaže priznávajú navrhovateľom právo ponuku odvolať aj po uplynutí tejto lehoty. Podmienky súťaže môžu určiť, že ponuku nemožno odvolať už po jej podaní.
- (2) Ponuku možno meniť alebo dopĺňať len v čase, keď podľa odseku 1 možno ponuku odvolať, ibaže ide len o opravu chýb, ktoré vznikli pri vyhotovovaní ponuky, a podmienky súťaže túto opravu nevyklúčujú. Ponuku možno meniť alebo dopĺňať aj v prípadoch určených v podmienkach súťaže.

§ 30

- (1) Vyhlasovateľ vyberie najvhodnejšiu z predložených ponúk a oznámi jej prijatie spôsobom a v lehote, ktoré určujú podmienky súťaže.
- (2) Ak v podmienkach súťaže nie je určený spôsob výberu najvhodnejšej ponuky, je vyhlasovateľ oprávnený vybrať si ponuku, ktorá mu najlepšie vyhovuje.

§ 31

- (1) Vyhlasovateľ je povinný prijať ponuku, ktorá sa vybrala spôsobom uvedeným v § 28. Ak vyhlasovateľ oznámi prijatie ponuky po lehote určenej v podmienkach súťaže, nie je vybraný účastník prijatím ponuky viazaný, ak vyhlasovateľovi oznámi bez zbytočného odkladu po dôjdení oznámenia o prijatí ponuky, že odmieta zmluvu uzavrieť.
- (2) Vyhlasovateľ je oprávnený odmietnuť všetky predložené ponuky, ak si toto právo vyhradil v podmienkach súťaže.

§ 32

Vyhlasovateľ je povinný bez zbytočného odkladu po ukončení súťaže upovedomiť účastníkov súťaže, ktorí v súťaži neuspeli, že sa ich ponuka odmieta.

§ 33

Uzavretie zmluvy na dražbe

- (1) Pri dražbe je zmluva uzavretá príklepom.
- (2) Skoršiu ponuku ruší neskôr urobená vyššia ponuka, alebo skončenie dražby inak než príklepom.

Zmluvy uzatvorené prostriedkami elektronickej komunikácie

§ 34

- (1) Zmluvu je možné uzatvoriť aj prostriedkami elektronickej komunikácie, ak tento alebo osobitný právny predpis neustanovuje inak.
- (2) Prostriedkami elektronickej komunikácie nemožno uzatvoriť zmluvu:
 - a) predmetom ktorej je vznik, zmena alebo zánik vecného práva k nehnuteľnosti,
 - b) ktorou na seba spotrebiteľ preberá ručiteľský záväzok alebo ktorou spotrebiteľ zabezpečuje záväzok prostredníctvom cenných papierov,
 - c) pri ktorej to vylučuje osobitný právny predpis.
- (3) Písomná forma zmluvy uzatvorenej prostriedkami elektronickej komunikácie je zachovaná, ak je zmluva pre strany dostupná aj po jej uzavretí a ak možno spoľahlivo určiť obsah zmluvy, okamih jej uzavretia a totožnosť všetkých zmluvných strán.

§ 35

- (1) Podnikateľ, ktorý ponúka možnosť uzatvoriť zmluvu prostriedkami elektronickej komunikácie bez individuálnej komunikácie s druhou stranou, je povinný poskytnúť, okrem všeobecných informácií podľa osobitného predpisu, aj informácie týkajúce sa najmä:
 - a) úkonov potrebných na uzatvorenie zmluvy,
 - b) toho, či zmluva bude uložená u podnikateľa a či bude dostupná,
 - c) technických prostriedkov na zistenie a opravu chýb,
 - d) jazyka ponúkaného na uzatvorenie zmluvy,

- e) zmluvných lehôt a zmluvných podmienok tak, aby si druhá zmluvná strana mohla podstatné náležitosti zmluvy v elektronickej podobe reprodukovať,
 - f) osobitných poriadkov, ak sú na poskytovanie služby ustanovené.
- (2) Informácie uvedené v odseku 1 musia byť poskytnuté jasne a zrozumiteľne, v jazyku a forme predpísanej právnym predpisom alebo dohodnutej stranami.
- (3) Ak podnikateľ neposkytne informácie podľa odseku 1 a dôjde k uzavretiu zmluvy, má druhá strana právo od zmluvy odstúpiť.

§ 36

- (1) Podnikateľ, ktorý ponúka možnosť uzatvoriť zmluvu prostriedkami elektronickej komunikácie bez individuálnej komunikácie s druhou stranou, je povinný druhej strane vytvoriť také podmienky, ktoré umožnia zistiť a opraviť chyby jej úkonov na prostriedku elektronickej komunikácie ešte pred odoslaním ponuky alebo pred prijatím ponuky.
- (2) Ak porušenie povinnosti uvedenej v odseku 1 viedlo k omylu pri uzatvorení zmluvy, podnikateľ zodpovedá za spôsobenú škodu; ďalšie práva tým nie sú dotknuté.

§ 37

- (1) Podnikateľ, ktorý ponúka možnosť uzatvoriť zmluvu prostriedkami elektronickej komunikácie bez individuálnej komunikácie s druhou stranou, je povinný potvrdiť objednávku bezodkladne po jej doručení.
- (2) Ak druhá strana neobdrží potvrdenie objednávky, má právo zrušiť ponuku alebo odstúpiť od zmluvy.
- (3) Podnikateľ zodpovedá za škodu, ktorá druhej strane vznikne porušením povinnosti uvedenej v odseku 1.

§ 38

- (1) Ustanovenia § 35 – 37 sa nevzťahujú na zmluvy uzatvorené elektronickou poštou alebo iným obdobným spôsobom.
- (2) Ustanovenia § 35 – 37 sa nevzťahujú na zmluvy uzatvárané medzi podnikateľmi, pokiaľ sa strany nedohodli inak.
- (3) Povinnosti uvedené v § 35 – 37 vo vzťahoch medzi podnikateľom a spotrebiteľom nie je možné dohodou meniť alebo vylúčiť.

§ 39

V ostatnom sa na uzatváranie zmlúv prostriedkami elektronickej komunikácie použijú ustanovenia tohto zákona o vzniku zmlúv.

Obsah záväzkov

§ 40

Zo záväzku je dlžník povinný niečo dať, konať, niečoho sa zdržať alebo niečo trpieť a veriteľ je oprávnený to od neho požadovať.

§ 41

Platnosť záväzku nebráni, ak nie je vyjadrený dôvod, na základe ktorého je dlžník povinný plniť. Veriteľ je však povinný preukázať dôvod záväzkov, pri ktorých to stanovuje osobitný predpis, s výnimkou cenných papierov.

§ 42

Podriadenie pohľadávky

- (1) Zmluvné strany sa môžu dohodnúť, že v prípade úpadku dlžníka alebo jeho zrušenia s likvidáciou sa všetky, alebo určené pohľadávky veriteľa, uspokoja až po uspokojení pohľadávok ostatných veriteľov dlžníka (ďalej len „podriadenie pohľadávky“).
- (2) Dohoda o podriadení pohľadávky musí byť písomná.
- (3) Podriaďiť pohľadávku je možné na určitý čas, najmenej však na tri roky, alebo na neurčitý čas. Pred uplynutím doby podriadenia pohľadávky nie je možné podriadenie pohľadávky zmeniť alebo podriadenie pohľadávky ukončiť.
- (4) Podriadené pohľadávky nemožno započítať s dlhmi dlžníka alebo dlhy dlžníka z takejto zmluvy s pohľadávkami veriteľa.
- (5) Na zabezpečenie podriadenej pohľadávky, ktorým by veriteľ mohol získať právo oddeleného uspokojenia v konkurze dlžníka sa neprihliada.
- (6) K dlhu dlžníka zodpovedajúcemu podriadenej pohľadávke nemožno pristúpiť ani ho prevziať. Záväzok podriadenosti však v celom rozsahu prechádza na postupníka pri prevode alebo prechode podriadenej pohľadávky.
- (7) Podriadenie pohľadávky zaniká:

- a) uplynutím času, na ktorý bolo dohodnuté; ak je však pred jeho uplynutím na majetok dlžníka vyhlásený konkurz, povolené vyrovnanie alebo ak dlžník vstúpi do likvidácie, podriadenie pohľadávky nezanikne pred zrušením konkurzu, splnením vyrovnania alebo pred skončením likvidácie,
- b) uplynutím troch rokov od doručenia výpovede podriadenia pohľadávky, ak bola uzavretá na neurčitý čas; ak je však pred uplynutím lehoty troch rokov na majetok dlžníka vyhlásený konkurz, povolené vyrovnanie, alebo ak dlžník vstúpi do likvidácie, podriadenie pohľadávky nezanikne pred zrušením konkurzu, splnením vyrovnania alebo pred skončením likvidácie,
- c) zrušením dlžníka bez likvidácie, ak je ním banka.

Obsah zmluvy

§ 43

- (1) Okrem výslovne dojednaných podmienok môže zmluva obsahovať aj priamo nevyjadrené podmienky, ktoré vyplývajú z
 - a) vôle strán,
 - b) povahy a účelu zmluvy,
 - c) zaužívanej praxe a zvyklostí,
 - d) rozumnosti, dobrej viery a poctivého konania.
- (2) Dobrá viera a poctivé konanie v zmluvných vzťahoch vyžaduje najmä povinnosť strán spolupracovať v záujme dosiahnutia plného účinku zmluvy a ich povinnosť brať ohľad na práva a oprávnené záujmy druhej strany.

§ 44

Všeobecné obchodné podmienky

- (1) Obsah zmluvy alebo jej časť možno určiť aj odkazom na všeobecné obchodné podmienky.
- (2) Ak právny predpis neustanovuje inak, všeobecné obchodné podmienky sa stávajú súčasťou zmluvy, ak:

- a) zmluva na ich použitie výslovne odkazuje; alebo, ak výslovný odkaz na ne je možný iba s neprimeranými ťažkosťami, bola na mieste, na ktorom dochádza k uzatvoreniu zmluvy, jasne viditeľná informácia o ich použití,
- b) druhej zmluvnej strane bolo umožnené oboznámiť sa s ich obsahom primeraným spôsobom, zohľadňujúc zjavné telesné postihnutie zmluvnej strany a
- c) strany s ich použitím vyslovili súhlas.

(3) Odchylné dojednania majú prednosť pred znením všeobecných obchodných podmienok.

§ 45

Kolízia všeobecných obchodných podmienok

Ak strany odkážu v ponuke na uzavretie zmluvy a v jej prijatí na všeobecné obchodné podmienky, ktoré si vzájomne odporujú, je zmluva uzatvorená s obsahom určenom dohodnutými podmienkami a tými ustanoveniami všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú v podstate zhodné, aj keby to všeobecné obchodné podmienky vylučovali. Zmluva nie je uzatvorená, ak jedna zo strán bez zbytočného odkladu po výmene prejavov vôle upovedomí druhú stranu, že sa zmluvou necíti byť viazaná.

§ 46

Doložky vo výkladových pravidlách

Ak strany použijú v zmluve niektorú z doložiek upravených v používaných výkladových pravidlách, predpokladá sa, že strany zamýšľali dosiahnuť touto doložkou právne účinky určené výkladovými pravidlami, ktoré sa s prihliadnutím na povahu zmluvy obvykle používajú.

§ 47

Štandardné zmluvné podmienky

- (1) Štandardné zmluvné podmienky sú také zmluvné podmienky, ktoré boli vopred pripravené jednou stranou zmluvy na použitie vo viacerých prípadoch a boli použité bez toho, aby o ich obsahu predchádzalo rokovanie s druhou zmluvnou stranou.
- (2) V pochybnostiach sa štandardná zmluvná podmienka vykladá v neprospech jej používateľa.
- (3) Zmluvné podmienky, ktorých obsah mohla druhá strana reálne ovplyvniť bez toho, aby bola ohrozená možnosť uzatvorenia zmluvy (individuálne dojednaní) majú prednosť pred znením štandardných zmluvných podmienok.

§ 48

Prekvapivé ustanovenia

Štandardné zmluvné podmienky, ktoré druhá strana s prihliadnutím na ich umiestnenie v texte, obsah či spôsob vyjadrenia nemohla rozumne očakávať, sa nestávajú súčasťou zmluvy, ibaže boli touto stranou výslovne prijaté.

§ 49

Forma zmluvy

- (1) Písomnú formu musia mať zmluvy o prevodoch nehnuteľností, zmluvy o zriadení a zrušení vecných práv k nehnuteľnostiam, ako aj iné zmluvy, pre ktoré to vyžaduje dohoda strán alebo právny predpis.
- (2) Na uzavretie zmluvy písomnou formou stačí, ak dôjde k písomnej ponuke a k jej písomnému prijatiu. Ak ide o zmluvu o prevode nehnuteľnosti alebo o zmluvu o zriadení alebo zrušení vecného práva k nehnuteľnosti, musia byť prejavy zmluvných strán na tej istej listine a podpis prevádzajúceho alebo zriaďovateľa vecného práva musí byť úradne osvedčený.
- (3) Zmluvu, ktorá obsahuje doložku o tom, že na jej zmenu alebo zrušenie sa vyžaduje osobitná forma, nemožno meniť alebo zrušiť inak; to neplatí, ak sa nedodržanie stanovenej formy nenamietlo bez zbytočného odkladu.

§ 50

Zmluva v prospech tretej osoby

- (1) Strany môžu uzavrieť zmluvu aj v prospech tretej osoby.
- (2) Ak nie je stranami dohodnuté alebo v právnom predpise ustanovené inak, je tretia osoba oprávnená okamihom, keď so zmluvou prejaví súhlas.
- (3) Dokiaľ tretia osoba nedá súhlas, platí zmluva len medzi tými, ktorí ju uzavreli; právo na plnenie má strana, ktorá plnenie v prospech tretej osoby vyhradí, ak nebolo dohodnuté inak. To isté platí, ak tretia osoba súhlas so zmluvou odoprela.
- (4) Pre platnosť zmluvy sa nevyžaduje, aby tretia osoba existovala v čase jej uzavretia, musí však byť dostatočne určiteľná.
- (5) Dlužník má voči tretej osobe tie isté námietky ako proti tomu, s kým zmluvu uzavrel.
- (6) Zmluvné strany môžu zmeniť alebo zrušiť až do okamihu, kedy tretia strana so zmluvou prejavila súhlas alebo konala v súlade so zmluvou.

§ 51

Zmluva o plnení treťou osobou

- (1) Ak sa niekto zaviazá, že pre druhú stranu zabezpečí, aby v prospech nej plnil niekto tretí, zaväzuje sa tým, že sa u tretej osoby prihovorí, aby dohodnuté plnenie poskytla.
- (2) Ak sa však niekto zaviazá, že tretia osoba splní druhej strane to, čo bolo dohodnuté, nahradí škodu spôsobenú veriteľovi tým, že k splneniu nedošlo.

Zmluva o uzavretí budúcej zmluvy

§ 52

- (1) Zmluvou o uzavretí budúcej zmluvy sa jedna alebo obidve strany zaväzujú uzavrieť v dohodnutej dobe budúcu zmluvu s predmetom plnenia, ktorý je určený aspoň všeobecne. Zmluva o uzavretí budúcej zmluvy je platná aj keď sa zmluvná strana zaviazá uzavrieť zmluvu s treťou osobou.
- (2) Zmluva o uzavretí budúcej zmluvy sa musí uzavrieť v písomnej forme.

§ 53

- (1) Zaviazaná strana je povinná uzavrieť zmluvu bez zbytočného odkladu po tom, čo bola na to vyzvaná oprávnenou osobou v súlade so zmluvou o uzavretí budúcej zmluvy. Ak

takáto osoba nie je v zmluve určená, môže vyzvať na uzavretie zmluvy ktorákoľvek zmluvná strana.

- (2) Ak povinná strana nesplní povinnosť uzavrieť zmluvu podľa odseku 1, oprávnená strana môže do jedného roka od uzavretia zmluvy o budúcej zmluve požadovať, aby vôľu zmluvnej strany nahradil súd. Právo na náhradu škody tým nie je dotknuté. Právo na náhradu škody popri určení obsahu zmluvy môže oprávnená strana požadovať len v prípade, ak zaviazaná strana bezdôvodne odmietla rokovať o uzavretí zmluvy.
- (3) Zaplatenie náhrady škody nemá za následok zrušenie zmluvy o uzavretí budúcej zmluvy, ak sa strany nedohodnú inak.

§ 54

- (1) Obsah zmluvy sa upraví podľa účelu zrejme sledovaného uzavretím budúcej zmluvy, pričom sa prihliadne na okolnosti, za ktorých bola zmluva o uzavretí budúcej zmluvy dohodnutá, a ak ide o zmluvu uzavretú medzi podnikateľmi, aj na zásady poctivého obchodného styku.
- (2) Povinnosť uzavrieť budúcu zmluvu zaniká, ak oprávnená strana nevyzvala zaviazanú stranu na splnenie tohto záväzku v lehote určenej v zmluve o uzavretí budúcej zmluvy. Ak táto lehota nebola určená, zaniká právo na uzavretie zmluvy najneskôr uplynutím ročnej doby počítanej od uzavretia zmluvy o uzavretí budúcej zmluvy.
- (3) Povinnosť uzavrieť budúcu zmluvu zaniká aj tým, že sa okolnosti, z ktorých zmluvné strany pri vzniku povinnosti vychádzali, zmenili tak, že nemožno uzavretie zmluvy spravodlivo požadovať. K zániku zmluvy podľa tohto odseku dochádza len keď zaviazaná strana túto zmenu okolností oznámila bez zbytočného odkladu oprávnenej strane.

§ 55

Ustanovenia § 54 sa použijú primerane aj na zmluvy, ktorými sa zmluvné strany dohodli, že obsah zmluvy bude ešte doplnený, pokiaľ pritom dali nepochybné najavo, že zmluva má platiť, aj keby k dohode o zvyšku obsahu zmluvy nedošlo.

§ 56

Odplata za plnenie

- (1) Ak zo zmluvy vyplýva, že je odplatná, avšak výška odplaty nie je určená a nie je dojednaný ani spôsob jej určenia, platí, že odplata bola dohodnutá vo výške obvyklej v čase a mieste uzatvorenia zmluvy.
- (2) Ak nie je možné určiť výšku odplaty podľa ods. 1, stanoví ju na návrh súd, s prihliadnutím najmä na obsah zmluvy, povahu plnenia a obchodné zvyklosti.
- (3) Ak má odplatu určiť tretia osoba a nemôže to urobiť, alebo to neurobí, súd môže určením odplaty poveriť inú osobu, pokiaľ to nie je v rozpore so zmluvnými podmienkami.
- (4) Ak je cena stanovená s odkazom na iné skutočnosti, ktoré neexistujú alebo neskôr prestali existovať, alebo sa stali nedostupnými, odplata sa stanoví podľa skutočností, ktoré najviac zodpovedajú pôvodne predpokladaným skutočnostiam.

§ 57

Úroky

- (1) Ak sa plnia úroky a ich výška nie je dohodnutá, dlžník platí úroky vo výške stanovenej právnym predpisom. Ak výška úrokov nie je takto stanovená, dlžník je povinný platiť úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste bydliska alebo sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy.
- (2) Výška úrokov sa týka ročného obdobia, ak nebolo dohodnuté inak.
- (3) Úroky z úrokov možno požadovať, len pokiaľ tak bolo medzi stranami písomne dohodnuté, alebo ak to výslovne pripúšťa právny predpis.

§ 58

Preddavok

- (1) Na to, čo dala pred uzavretím zmluvy niektorá strana, hľadá sa ako na preddavok. Ak nedôjde k uzavretiu zmluvy, je strana, ktorá preddavok prijala, povinná preddavok vrátiť podľa ustanovení o bezdôvodnom obohatení.
- (2) Ak zmarí účel zmluvy výlučne strana, ktorá preddavok poskytla, nemá druhá strana povinnosť preddavok vrátiť.

Tretí oddiel

Záväzky zo spotrebiteľských zmlúv

Prvý pododdiel

Spoločné ustanovenia

§ 59

Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

§ 60

Na právne vzťahy vzniknuté zo spotrebiteľskej zmluvy sa vždy prednostne použijú ustanovenia tohto alebo osobitného zákona, určené na ochranu spotrebiteľa. Dojednania, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

§ 61

- (1) Ak sú uzavreté viaceré spotrebiteľské zmluvy pri tom istom rokovaní alebo sú zahrnuté do jednej listiny, posudzuje sa každá z týchto zmlúv samostatne.
- (2) Ak z povahy zmlúv alebo stranám známeho účelu zmlúv uvedených v odseku 1 pri ich uzavretí zrejme vyplýva, že tieto zmluvy sú od seba vzájomne závislé, vznik každej z týchto zmlúv je podmienkou vzniku ostatných zmlúv. Zánik jednej z týchto zmlúv iným spôsobom než splnením alebo spôsobom nahrádzajúcim splnenie spôsobuje zánik ostatných závislých zmlúv, a to s obdobnými právnymi účinkami.

§ 62

Všetky informácie určené pre spotrebiteľa musia byť jasné a zrozumiteľné a v jazyku, v ktorom sa uzatvára zmluva.

§ 63

Informačné povinnosti

- (1) Dodávateľ je povinný pred uzavretím zmluvy alebo ak sa zmluva uzatvára na základe objednávky spotrebiteľa pred tým, ako spotrebiteľ odošle objednávku, ak nie sú tieto informácie zjavné vzhľadom na povahu výrobku alebo služby, spotrebiteľovi oznámiť
 - a) hlavné vlastnosti výrobku alebo charakter služby v rozsahu primeranom výrobku alebo službe,

- b) obchodné meno a sídlo alebo miesto podnikania dodávateľa,
 - c) telefónne číslo dodávateľa a ďalšie údaje, ktoré sú dôležité pre kontakt spotrebiteľa s dodávateľom, najmä adresu jeho elektronickej pošty a číslo faxu, ak ich má,
 - d) cenu výrobku alebo služby alebo, ak vzhľadom na povahu výrobku alebo služby nemožno cenu primerane určiť vopred, spôsob, akým sa vypočíta, ako aj náklady na dopravu, dodanie, poštovné a iné náklady a poplatky, alebo ak tieto náklady a poplatky nemožno určiť vopred, skutočnosť, že do celkovej ceny môžu byť zarátané takéto náklady a poplatky,
 - e) platobné podmienky, dodacie podmienky, lehotu, do ktorej sa dodávateľ zaväzuje dodať výrobok alebo poskytnúť službu, informáciu o postupoch uplatňovania a vybavovania reklamácií, sťažností a podnetov spotrebiteľov,
 - f) poučenie o zodpovednosti dodávateľa za vady výrobku alebo služby podľa všeobecného predpisu,
 - g) informáciu o existencii a podrobnostiach záruky poskytovanej výrobcom alebo dodávateľom podľa prísnejších zásad, ako ustanovuje všeobecný predpis, ak ju výrobca alebo dodávateľ poskytuje, ako aj informáciu o existencii a podmienkach pomoci a službách poskytovaných spotrebiteľom po predaji výrobku alebo poskytnutí služby, ak sa takáto pomoc poskytuje,
 - h) informáciu o dĺžke trvania zmluvy, ak ide o zmluvu uzavretú na dobu určitú; ak ide o zmluvu uzavretú na dobu neurčitú alebo ak ide o zmluvu, pri ktorej sa automaticky predlžuje jej platnosť, aj informáciu o podmienkach vypovedania zmluvy,
 - i) informáciu o funkčnosti vrátane použiteľných technických ochranných opatrení na zabezpečenie elektronického obsahu, ak je to vhodné,
 - j) informáciu o kompatibilite elektronického obsahu s hardvérom a softvérom, ktoré sú dodávateľovi známe alebo je rozumné očakávať, že sú mu známe, ak je to vhodné.
- (2) Ustanovenia odseku 1 sa nevzťahujú na zmluvu o poskytovaní elektronického obsahu, dodávaného na hmotnom nosiči.
- (3) Ustanovenia odseku 1 sa nepoužijú, ak pre dodávateľa vyplýva z osobitného predpisu povinnosť poskytnúť informácie spotrebiteľovi pred uzavretím zmluvy.
- (4) Rozsah, spôsob a čas poskytovania ďalších informácií môže stanoviť tento alebo osobitný zákon.

§ 64

V pochybnostiach o výklade spotrebiteľskej zmluvy sa použije výklad pre spotrebiteľa priaznivejší. To neplatí v súdnych konaniach o zdržanie sa používania neprijateľných podmienok začatých na návrh spotrebiteľského združenia.

§ 65

Spotrebiteľ má právo odstúpiť od zmluvy i bez uvedenia dôvodu, ak tak stanovuje tento alebo osobitný zákon. S odstúpením od zmluvy nemožno spojiť nijaký postih.

§ 66

Ak je predmetom spotrebiteľskej zmluvy poskytnutie peňažných prostriedkov, odplata za poskytnutie peňažných prostriedkov a sankcia za nesplnenie záväzku nesmú byť vyššie, ako ustanoví vykonávací predpis.

§ 67

Zabezpečenie záväzkov spotrebiteľa

(1) Pohľadávky dodávateľa zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno zabezpečiť

- a) dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť,
- b) zmenkou alebo šekom, alebo
- c) zabezpečovacím prevodom práva.

(2) Ak záložné právo zabezpečuje záväzok zo spotrebiteľskej zmluvy, môže sa záložný veriteľ v rámci výkonu záložného práva uspokojiť len predajom zálohu na dražbe podľa osobitného zákona alebo predajom zálohu podľa osobitných zákonov.

§ 68

Neobjednané plnenie

- (1) Ak poskytne dodávateľ spotrebiteľovi plnenie, ktoré si spotrebiteľ neobjednal, spotrebiteľ nie je povinný plnenie vrátiť ani ho uschovať a na spotrebiteľa sa hľadí ako na dobromyseľného držiteľa.
- (2) Neobjednaným plnením je aj ďalšie opakujúce sa plnenie poskytnuté spotrebiteľovi na základe zmluvy uzavretej prostriedkami diaľkovej komunikácie, ak spotrebiteľ výslovne o takéto plnenie nepožiadaval. Ak dodávateľ nepreukáže opak, považuje sa opakujúce sa plnenie vždy za neobjednané.

Druhý pododdiel

Obsah spotrebiteľských zmlúv

§ 69

- (1) Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať neprijateľné podmienky.
- (2) Neprijateľnou podmienkou je každá štandardná zmluvná podmienka, ktorá v rozpore so zásadou poctivosti spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.
- (3) Za štandardnú zmluvnú podmienku sa pre účely tohto oddielu považuje každá vopred pripravená podmienka, pokiaľ spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť jej obsah. V pochybnostiach platí, že ide o štandardnú zmluvnú podmienku.
- (4) Za neprijateľné sa nepovažujú také podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a ceny, ako aj pomeru medzi nimi, pokiaľ boli vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne.
- (5) Neprijateľnosť podmienky sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, ktoré tvoria predmet zmluvy, na cenu za predmet plnenia, na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy, ako aj na všetky ostatné podmienky spotrebiteľskej zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.
- (6) Pri určovaní, či štandardná zmluvná podmienka spôsobuje značnú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa sa prihliada najmä na to, v akej miere je právne postavenie spotrebiteľa vyplývajúce zo zmluvy nevýhodnejšie než by bolo jeho právne postavenie bez zmluvnej podmienky. Predpokladá sa, že štandardná zmluvná podmienka spôsobuje značnú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa v prípade, ak odporuje základnému

zmyslu a účelu ustanovenia, od ktorého sa odchyľuje, alebo ak ohrozuje dosiahnutie účelu zmluvy tým, že obmedzuje podstatné práva a povinnosti vyplývajúce z daného typu zmluvy.

- (7) Pri určovaní, či štandardná zmluvná podmienka v rozpore so zásadou poctivosti spôsobuje značnú nerovnováhu sa prihliada najmä na to, či by poctivý podnikateľ mohol rozumne očakávať, že by spotrebiteľ súhlasil s dotknutou podmienkou, ak by o nej rokoval.

§ 70

Neprijateľnou podmienkou je

- a) podmienka, ktorá umožňuje zvýšenie ceny tovaru alebo služieb, ktoré majú byť dodané alebo poskytnuté do štyroch mesiacov od uzavretia zmluvy, s výnimkou tovaru alebo služieb, ktoré majú byť dodané alebo poskytnuté na základe zmluvy uzatvorenej na dobu neurčitú;
- b) podmienka, ktorá
 1. vylučuje alebo obmedzuje právo spotrebiteľa vzniesť námietku nesplnenia alebo námietku predpokladaného nesplnenia zmluvy ako odôvodnenie vlastného neplnenia zmluvy, alebo
 2. vylučuje alebo obmedzuje zádržné právo spotrebiteľa, alebo ho podmieňuje najmä uznaním väd spotrebiteľom;
- c) podmienka, ktorá obmedzuje právo spotrebiteľa započítať svoju nespornú alebo súdom priznanú pohľadávku;
- d) podmienka, ktorá oslobodzuje podnikateľa od zákonnej povinnosti vyzvať druhú stranu na plnenie alebo jej určiť lehotu na plnenie;
- e) podmienka, ktorou sa určuje paušálna náhrada škody alebo znehodnotenia, ak
 1. prekročí škodu alebo znehodnotenie, ktoré možno očakávať za normálneho behu vecí, alebo

2. neuvádza výslovné právo spotrebiteľa preukázať že škoda alebo znehodnotenie nevznikla vôbec alebo len v podstatne nižšej sume;

f) podmienka, podľa ktorej má podnikateľ právo požadovať zmluvnú pokutu v prípade neprijatia alebo neskoršieho prijatia plnenia, omeškania s platením, alebo v prípade, ak druhá strana odstúpi od zmluvy alebo ju vypovie;

g) podmienka, ktorou sa vylučuje alebo obmedzuje zodpovednosti za škodu:

1. vyplývajúcu z ujmy na živote alebo zdraví spôsobenej z nedbanlivosti alebo úmyselne podnikateľom, jeho zákonným zástupcom alebo jeho pracovníkom;
2. inú ako podľa predchádzajúceho bodu spôsobenú hrubou nedbanlivosťou alebo úmyselne podnikateľom, jeho zákonným zástupcom alebo pracovníkom;

ibaže zákon ustanovuje inak;

h) podmienka, ktorá

1. vylučuje alebo obmedzuje právo spotrebiteľa odstúpiť od zmluvy alebo ju vypovedať v prípade ak podnikateľ poruší zmluvu inak, ako vadným plnením predmetu kúpy alebo diela
2. podmienka, ktorou sa pri dodaní novej veci alebo diela:

aa) vylučujú alebo obmedzujú nároky z väd voči podnikateľovi alebo sa nároky z väd pripúšťajú iba voči tretím osobám, alebo sa robia závislými od ich predchádzajúceho súdneho uplatnenia voči tretím osobám;

bb) nároky z väd voči podnikateľovi celkom alebo čiastočne obmedzujú na právo na odstránenie vady, ak sa spotrebiteľovi zároveň nepriznáva právo znížiť odmenu v prípade nedostatočného odstránenia vady, alebo, ak nie je predmetom zodpovednosti za vady stavba, má spotrebiteľ právo podľa vlastného uváženia od zmluvy odstúpiť;

cc) vylučuje alebo obmedzuje povinnosť podnikateľa znášať náklady potrebné na odstránenie vady, najmä náklady na dopravu, cestovanie, prácu či materiál;

- dd) podmieňuje povinnosť podnikateľa odstrániť vady zaplatením celej odmeny alebo neprimerane vysokej časti odmeny v porovnaní s vadou;
- ee) skracuje lehota na oznámenie nie zjavných vád;
- ff) skracuje premlčacia alebo prepadná doba na uplatnenie nárokov z vád voči podnikateľovi, alebo vedie k tomu, že skôr uplynie;
- i) podmienka v zmluvnom vzťahu, ktorého predmetom je pravidelná dodávka tovaru alebo poskytnutie služieb podnikateľom, ktorá
1. určuje, že trvanie zmluvy presahuje dva roky,
 2. určuje, že trvanie zmluvy je v dôsledku nečinnosti spotrebiteľa (mlčky) predĺžené vždy o viac ako jeden rok, alebo
 3. určuje v neprospech spotrebiteľa výpovednú lehotu dlhšiu, ako tri mesiace pred uplynutím dojednaného alebo predĺženého trvania zmluvy;
- to neplatí v prípade zmluvných vzťahov, ktorých povaha alebo osobitný predpis vyžaduje, aby boli uzatvorené na dlhšiu dobu;
- j) podmienka, ktorá umožňuje, aby pri kúpnej zmluve, zmluve o dielo, zmluve o úvere alebo príkaznej zmluve bola alebo mohla byť namiesto podnikateľa zaviazaná alebo oprávnená tretia osoba, ibaže je označená menom, alebo sa spotrebiteľovi priznáva právo odstúpiť od zmluvy;
- k) podmienka, ktorou podnikateľ ukladá zástupcovi spotrebiteľa, ktorý za neho uzatvára zmluvu, povinnosti alebo rozširuje jeho zodpovednosť nad rámec ustanovení o prekročení plnomocenstva alebo o konaní bez plnej moci;
- l) podmienka, ktorou sa presúva dôkazné bremeno na úkor spotrebiteľa, a to najmä tým, že
1. mu ukladá dôkazné bremeno vo vzťahu k okolnostiam, ktoré sú v sfére vplyvu používateľa, alebo

2. necháva potvrdiť určité skutočnosti, najmä o prijatí plnenia, ibaže také potvrdenie bolo podpísané samostatne alebo bolo potvrdené samostatným overeným elektronickým podpisom;
- m) podmienka, ktorá vyžaduje, aby oznámenia alebo právne úkony spotrebiteľa voči podnikateľovi alebo tretej osobe boli urobené v prísnejšej forme, ako je písomná forma, alebo boli podmienené osobitnými požiadavkami na doručovanie;
- n) podmienka, s ktorou sa spotrebiteľ nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy
- o) podmienka, ktorá ukladá spotrebiteľovi, aby zaplatil neprimerane vysokú sankciu za nesplnenie jeho povinnosti
- p) podmienka, ktorá zaväzuje spotrebiteľa vo vlastnom mene alebo v zastúpení treťou osobou uznať svoj dlh pre prípad neplnenia záväzkov vyplývajúcich zo spotrebiteľskej zmluvy.

§ 71

Ak sa nepreukáže opak, považuje sa za neprijateľnú podmienku aj podmienka, ktorá

- a) určuje neprimerane dlhý čas alebo nedostatočne určité lehoty podnikateľovi na prijatie alebo odmietnutie návrhu alebo na poskytnutie plnenia vrátane peňažného plnenia;
- b) umožňuje podnikateľovi, aby sa bez vecného dôvodu určeného v zmluve oslobodil od povinnosti plniť, ibaže ide o zmluvu na dobu neurčitú a výpovedná doba je primeraná alebo v prípade nedostupnosti plnenia, ak sa podnikateľ zaviazal o nedostupnosti plnenia spotrebiteľa bez zbytočného odkladu informovať a bez zbytočného odkladu vrátiť mu poskytnuté plnenie;
- c) umožňuje podnikateľovi zmeniť plnenie na ktoré sa zaviazal alebo sa od neho odchýliť, ibaže je táto dohoda o zmene alebo odchýlení sa rozumná s prihliadnutím na záujmy spotrebiteľa;
- d) umožňuje podnikateľovi zmeniť zmluvné podmienky bez vecného dôvodu uvedeného v zmluve; ibaže si:

1. podnikateľ vyhradí právo zmeniť podmienky zmluvy na dobu neurčitú a zaväzuje sa ihneď o tom informovať spotrebiteľa formou oznámenia a spotrebiteľ má právo bezplatne odstúpiť od zmluvy alebo zmluvu vypovedať bez výpovednej doby;
 2. dodávateľ finančných služieb vyhradí právo zmeniť úrokovú sadzbu platené spotrebiteľom alebo spotrebiteľovi alebo iné poplatky za finančné služby bez oznámenia, ak na to má vecný dôvod a je povinný informovať spotrebiteľa pri najbližšej príležitosti o tejto zmene ako aj o jeho práve bezplatne odstúpiť od zmluvy alebo zmluvu vypovedať bez výpovednej doby;
- e) určuje, že pri určitom konaní alebo nekonaní spotrebiteľa sa považuje určité jeho vyhlásenie za uskutočnené alebo neuskutočnené, ibaže
1. spotrebiteľovi je daná primeraná lehota na umožnenie výslovného vyhlásenia a
 2. podnikateľ je povinný na začiatku plynutia lehoty osobitne upozorniť spotrebiteľa na predpokladané následky jeho správania sa;
- f) určuje, že osobitne dôležité vyhlásenie podnikateľa sa považuje za doručené spotrebiteľovi;
- g) určuje, že podnikateľ má v prípade, že spotrebiteľ odstúpi od zmluvy alebo ju vypovie právo na
1. neprimerane vysokú náhradu za užívanie veci alebo práva alebo za poskytnuté služby alebo
 2. neprimerane vysokú náhradu výdavkov;
- h) obmedzuje zodpovednosť podnikateľa, ak bola zmluva uzavretá zástupcom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom zástupcu v osobitnej forme,

§ 72

- (1) Neprijateľné podmienky sú neplatné.
- (2) Ak sa štandardné zmluvné podmienky nestali súčasťou zmluvy alebo sú neplatné, ostáva spotrebiteľská zmluva vo zvyšku v platnosti; namiesto týchto podmienok sa použije

zákonná úprava. Ak by sa v dôsledku toho stalo plnenie zmluvy pre niektorú zo strán neprímerane zaťažujúce, je spotrebiteľská zmluva neplatná.

Druhý diel

Spoločné pohľadávky a dlhy

Prvý oddiel

Solidarita veriteľov

§ 73

(1) Ak je dlžník zaviazaný niekoľkým veriteľom, ktorí sú voči nemu oprávnení spoločne a nerozdielne, môže ktorýkoľvek z veriteľov žiadať celé plnenie a dlžník je povinný splniť v celom rozsahu tomu veriteľovi, ktorý o plnenie požiada ako prvý.

(2) Ak dlžník riadne splnil pohľadávku veriteľovi, ktorý ho požiadal o plnenie, zaniká tým pohľadávka aj ostatným veriteľom.

(3) Ak dlžníka nepožiadalo o plnenie žiaden z veriteľov, môže splniť ktorémukoľvek z nich.

(4) Veriteľ, ktorému dlžník splnil celú pohľadávku, vyporiada sa s ostatnými veriteľmi v pomere zodpovedajúcom ich vzájomnému vzťahu.

§ 74

Omeškanie s prijatím plnenia jedného z veriteľov spôsobuje omeškanie aj ostatných veriteľov.

§ 75

Deliteľné pohľadávky

(1) Ak je dlžník zaviazaný na deliteľné plnenie niekoľkým veriteľom, ktorí voči nemu nie sú oprávnení spoločne a nerozdielne, môže každý veriteľ požadovať pre seba iba diel, ktorý pripadá na neho; ak niet inej dohody, predpokladá sa, že diely všetkých veriteľov sú rovnaké.

(2) Ak dlžník splní požadovaný diel veriteľovi, ktorý ho vyzval na plnenie, zanikne pohľadávka len voči nemu.

(3) Ak dlžník splní celý dlh niektorému z veriteľov, zanikne celá pohľadávka len za predpokladu, že veriteľ, ktorému dlžník splnil celú pohľadávku, odovzdá ostatným veriteľom diely, ktoré im prislúchajú podľa odseku 1.

§ 76

Nedeliteľné pohľadávky

(1) Ak je dlžník zaviazaný súčasne viacerým veriteľom na nedeliteľné plnenie, môže plnenie požadovať od dlžníka ktorýkoľvek z veriteľov; dlžník je však povinný plniť len v prípade, ak s tým ostatní veritelia súhlasia, alebo ak mu veriteľ, ktorý ho o plnenie požiadal, poskytne dostatočnú zábezpeku.

(2) Splnením jednému z veriteľov pohľadávka zanikne.

(3) Ak sa plnilo jednému z veriteľov, vyporiadanie medzi veriteľmi závisí od ich vzájomného vzťahu; inak sa má za to, že mu povinnosť vyporiadať sa s ostatnými veriteľmi nevznikne.

Druhý oddiel

Solidarita dlžníkov

§ 77

(1) Ak má viac dlžníkov splniť dlh tomu istému veriteľovi spoločne a nerozdielne, veriteľ je oprávnený požadovať plnenie od ktoréhokoľvek z nich, je však povinný prijať plnenie aj od iného z dlžníkov.

(2) Ak dlh splní jeden z dlžníkov, povinnosť ostatným dlžníkom zanikne.

§ 78

(1) Ak nie je ustanovené inak, podiely na dlhu všetkých dlžníkov sú rovnaké.

(2) Dlžník, proti ktorému bol uplatnený nárok vyšší, než zodpovedá jeho podielu, je povinný bez zbytočného odkladu upovedomiť o tom ostatných dlžníkov a dať im príležitosť, aby

uplatnili svoje námietky proti pohľadávke. Môže od nich požadovať, aby dlh splnili podľa svojich podielov, alebo ho v tomto rozsahu dlhu inak zbavili.

- (3) Ak dlžník splnil celý dlh sám, je oprávnený požadovať náhradu od ostatných dlžníkov podľa ich podielov. Ak nemôže niektorý z dlžníkov svoj podiel splniť, rozvrhne sa tento podiel rovnakým dielom na všetkých ostatných.
- (4) Osobitné dohody veriteľa a dlžníka nepôsobia voči ostatným dlžníkom.

§ 79

- (1) Splnenie alebo započítanie solidárneho dlžníka alebo započítanie veriteľa voči jednému solidárnemu dlžníkovi zbavuje ostatných dlžníkov vo vzťahu k veriteľovi povinnosti plniť v rozsahu splnenia alebo započítania.
- (2) Splynutie záväzkov medzi solidárnym dlžníkom a veriteľom zbavuje ostatných dlžníkov povinnosti plniť iba vo výške podielu dotknutého dlžníka.

§ 80

- (1) Ak veriteľ odpustí dlh, alebo ak dosiahne urovanie s jedným solidárnym dlžníkom, ostatní dlžníci sa zbavia zodpovednosti vo výške podielu tohto dlžníka.
- (2) Dlžníci sa odpustením dlhu alebo urovaním zbavia povinnosti plniť v celom rozsahu, ak to z odpustenia alebo urovnania vyplýva.
- (3) Vo vzájomnom vzťahu solidárnych dlžníkov sa dlžník, ktorý je oslobodený od plnenia svojho podielu, zbavuje povinnosti plniť iba vo výške podielu v čase tohto oslobodenia a nezbavuje sa žiadneho dodatočného podielu, za ktorý môže zodpovedať neskôr.

§ 81

Omeškanie veriteľa voči jednému z dlžníkov spôsobuje jeho omeškanie aj voči ostatným dlžníkom.

§ 82

Deliteľné dlhy

Ak viacerí dlžníci nie sú zaviazaní tomu istému veriteľovi na rovnaké plnenie spoločne a nerozdielne, je každý z nich zviazaný iba v rozsahu svojho dielu na dlhu. Pri pochybnostiach sú dlžníci zaviazaní rovnakým dielom.

§ 83

Nedeliteľné dlhy

- (1) Ak sa niekoľko dlžníkov zaviaže na plnenie, ktoré si vyžaduje ich vzájomnú súčinnosť, sú dlžníci povinní plniť spoločne.
- (2) Jeden z dlžníkov môže splniť nedeliteľný dlh aj za ostatných dlžníkov, ak to povaha dlhu pripúšťa. Vyporiadanie medzi dlžníkmi závisí od ich vzájomného vzťahu; inak sa má za to, že dlžníkovi, ktorý plnil, právo na vyporiadanie nevznikne.

Tretí diel

Zmena záväzkov

Prvý oddiel

Zmena v osobe veriteľa a dlžníka

Postúpenie pohľadávky

§ 84

Veriteľ môže postúpiť svoju pohľadávku alebo jej časť zmluvou inému aj bez súhlasu dlžníka.

§ 85

- (1) S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva, ktoré sú s ňou spojené, vrátane jej zabezpečenia.
- (2) Postupca je povinný odovzdať postupníkovi všetky doklady a poskytnúť všetky potrebné informácie, ktoré sa týkajú postúpenej pohľadávkou.

§ 86

- (1) Postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa, alebo obsah ktorej by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, ktorá nemôže byť postihnutá exekúciou.
- (2) Nemožno postúpiť pohľadávku, ak by bolo postúpenie v rozpore s dohodou veriteľa a dlžníka alebo s právnym predpisom.

§ 87

- (1) Postupca je povinný oznámiť postúpenie pohľadávky dlžníkovi bez zbytočného odkladu.
- (2) Dokiaľ postupca neoznámí postúpenie pohľadávky dlžníkovi, alebo dokiaľ mu postupník postúpenie pohľadávky nepreukáže, zbaví sa dlžník dlhu plnením postupcovi.
- (3) Ak postupca postúpil tú istú pohľadávku viacerým osobám, je voči dlžníkovi účinné to postúpenie, o ktorom sa dozvedel najskôr.

§ 88

- (1) Ak sa dohodlo postúpenie pohľadávky za odplatu, zodpovedá postupca postupníkovi, ak
 - a) sa postupník nestal namiesto postupcu veriteľom pohľadávky s dohodnutým obsahom,
 - b) dlžník splnil postupcovi dlh skôr, ako bol povinný ho splniť postupníkovi, alebo ak
 - c) postúpená pohľadávka alebo jej časť zanikla započítaním pohľadávky, ktorú mal dlžník voči postupcovi.
- (2) Za vymožitelnosť postúpenej pohľadávky zodpovedá postupca až do výšky prijatej odplaty spolu s úrokmi; to neplatí, ak postupník vedel, že pohľadávka je nevymožiteľná, alebo vymožitelnosť ktorej je neistá.

§ 89

Postúpenie pohľadávky nie je účinné voči osobe, ktorá zabezpečila pohľadávku záložným právom, ručením alebo iným spôsobom, dokiaľ jej postupca postúpenie pohľadávky neoznámí, alebo dokiaľ jej postupník postúpenie pohľadávky nepreukáže.

§ 90

- (1) Námietky proti postupovanej pohľadávke, ktoré mohol dlžník uplatniť v čase postúpenia, zostávajú zachované aj po jej postúpení.
- (2) Dlžník môže použiť na započítanie voči postupníkovi svoje pohľadávky spôsobilé na započítanie, ktoré mal voči postupcovi v čase, keď mu bolo postúpenie oznámené alebo preukázané, ak to oznámi postupníkovi bez zbytočného odkladu. To platí aj v prípade, ak pohľadávky dlžníka ešte neboli v čase oznámenia alebo preukázania postúpenia splatné.

§ 91

- (1) Na žiadosť postupníka môže postupca vymáhať postúpenú pohľadávku sám, vo svojom mene, na účet postupníka. Ak sa postúpenie pohľadávky oznámilo alebo preukázalo dlžníkovi, môže postupca vymáhať pohľadávku iba v prípade, ak postupca preukáže dlžníkovi, že postupník s vymáhaním pohľadávky súhlasil.
- (2) Ak vymáha pohľadávku postupca, môže dlžník použiť na započítanie len také svoje pohľadávky spôsobilé na započítanie, ktoré má v čase jej vymáhania voči postupcovi, nie voči postupníkovi.

§ 92

Postúpenie súboru pohľadávok

- (1) Postúpiť možno aj súbor pohľadávok, ak je dostatočne určený.
- (2) Na postúpenie súboru pohľadávok sa primerane použijú ustanovenia § 84 až 91.

Prevzatie dlhu

§ 93

Kto sa dohodne s dlžníkom, že preberá jeho dlh, nastúpi ako dlžník na jeho miesto, ak na to dá veriteľ súhlas. Súhlas veriteľa musí byť daný buď pôvodnému dlžníkovi alebo tomu, kto dlh mieni prevziať.

§ 94

- (1) Obsah záväzku sa prevzatím dlhu nemení; zabezpečenie pohľadávky poskytnuté tretími osobami však trvá len vtedy, ak tieto osoby súhlasia so zmenou v osobe dlžníka.

(2) Námietky, ktoré má voči veriteľovi pôvodný dlžník, môže uplatniť aj nový dlžník.

§ 95

Prevzatie plnenia

Kto sa bez súhlasu veriteľa dohodne s dlžníkom, že splní jeho dlh voči veriteľovi, je voči dlžníkovi zaviazaný na plnenie veriteľovi; veriteľovi však z toho priame právo nevznikne.

Pristúpenie k dlhu

§ 96

(1) Kto sa bez súhlasu dlžníka dohodne s veriteľom, že splní za dlžníka jeho dlh, stáva sa dlžníkom popri pôvodnom dlžníkovi a obaja dlžníci sú zaviazaní spoločne a nerozdielne.

(2) Ak pohľadávku veriteľa voči pôvodnému dlžníkovi zabezpečila tretia osoba a ak nový dlžník neplní, možno voči nej uplatňovať právo zo zabezpečenia pohľadávky len v prípade, ak s pristúpením k dlhu súhlasila.

Postúpenie zmluvy

§ 97

Kto sa dohodne s treťou osobou, že na ňu postúpi svoje práva a povinnosti zo zmluvy, ktorá trvá, nastúpi tretia osoba ako zmluvná strana na jej miesto, ak s tým druhá zmluvná strana súhlasí.

§ 98

Na postúpenie zmluvy sa primerane použijú ustanovenia o postúpení pohľadávky a prevzatí dlhu.

Druhý oddiel

Zmena obsahu záväzkov

Dohoda strán

§ 99

- (1) Strany si môžu dohodou zmeniť vzájomné práva a povinnosti.
- (2) Ak z dohody o zmene obsahu záväzku nevyplýva, že dohodnutím zmeny záväzku má doterajší záväzok zaniknúť, vzniká nový záväzok popri doterajšom záväzku, ak sú pre jeho vznik splnené zákonom požadované náležitosti.

§ 100

Dohoda o zmene obsahu záväzku nemá vplyv na zabezpečenie pohľadávky, ktorá vznikla z pôvodného záväzku. Ak sa však dohoda o zmene v obsahu záväzku uzavrela bez súhlasu osoby, ktorá zabezpečenie poskytla, je táto osoba zaviazaná len v rozsahu pôvodného záväzku a môže proti veriteľovi namietat' všetko, čo by mohla namietat', keby dohoda o zmene obsahu záväzku nebola.

Zmena okolností

§ 101

- (1) Strana je povinná plniť svoje povinnosti aj vtedy, ak dôjde k zmene pomerov, či už z dôvodu zvýšenia nákladov plnenia alebo poklesu hodnoty prevzatého plnenia.
- (2) Ak sa v dôsledku nepredvídateľnej a stranami nezavinenej zmeny okolností, z ktorých strany pri uzatváraní zmluvy vychádzali, stane plnenie pre niektorú zo strán neprímerane zaťažujúce, alebo by sa v dôsledku plnenia nepoctivo obohatila, každá zo strán môže navrhnúť, aby súd:
 - a) spravodlivo prispôbil obsah zmluvy s ohľadom na zmenené pomery,
 - b) zmluvu zrušil.
- (3) Ustanovenia ods. 2 sa nepoužijú, ak strana prevzala riziko zmeny okolností, ako aj v prípade, ak sa súdu nepreukáže, že strana sa nepokúsila o dosiahnutie spravodlivej a primeranej zmeny zmluvných podmienok dohodou.

Štvrtý diel

Zabezpečenie pohľadávok

Prvý oddiel

Všeobecné ustanovenia

§ 102

Pohľadávku možno zabezpečiť jedným alebo viacerými zabezpečovacími prostriedkami.

§ 103

Zabezpečiť možno pohľadávku, ktorá v čase jej zabezpečenia trvá, ako aj pohľadávku, ktorá vznikne v budúcnosti, alebo vznik ktorej závisí od splnenia podmienky.

§ 104

(1) Zabezpečovací prostriedok zabezpečuje úroky z peňažného dlhu najviac do výšky zákonnej úrokovej sadzby; to neplatí, ak bol ten, kto zabezpečuje, vopred oboznámený, aké úroky si veriteľ a dlžník dohodli.

(2) Ak sa rovnakou vecou zabezpečujú pohľadávky viacerých veriteľov, prednosť majú veritelia so zabezpečovacím prostriedkom zapísaným vo verejnom zozname podľa poradia zápisu; inak je pre uspokojenie rozhodujúce poradie vzniku zabezpečovacieho prostriedku.

(3) Ak sa zabezpečenie stane neskôr nedostatočným, má veriteľ právo žiadať od dlžníka, aby zabezpečenie bez zbytočného odkladu primerane doplnil; ak to dlžník neurobí, stane sa splatnou tá časť pohľadávky, ktorá nie je zabezpečená.

§ 105

Zabezpečovací prostriedok zaniká najneskôr zánikom zabezpečenej pohľadávky, ak z tohto zákona nevyplýva inak².

Zabezpečovací prostriedok nezaniká len z dôvodu, že pre nemožnosť plnenia dlžníka, ak ručiteľ splniť dlh môže, z dôvodu smrti dlžníka alebo zániku dlžníka bez právneho nástupcu, ak bol právnickou osobou

² Osobitné pravidlo môže vyplývať napr. zo zavedenej materiálnej publicity zápisov vecných práv vo verejných zoznamoch (§ 4 tretej časti OZ, vecné práva)

§ 106

- (1) Závazok dať zábezpeku možno splniť najmä zriadením záložného práva alebo spôsobilými ručiteľmi.
- (2) Nikto nie je povinný prijať vec alebo právo ako zábezpeku do vyššej sumy, než koľko sú dve tretiny ich obvyklej ceny.
- (3) Vklady uložené v bankách a v pobočkách zahraničných bánk sú spôsobilou zábezpekou do výšky, v akej sú chránené podľa osobitného predpisu. Ostatné vklady a cenné papiere zaručujúce bezpečný výnos sú dostatočnou zábezpekou do troch štvrtín ich obvyklej ceny.

Druhý oddiel

Zmluvná sankcia

§ 107

- (1) Strana má právo na zaplatenie sumy dohodnutej pre prípad nesplnenia (zmluvná pokuta) alebo na inú zmluvnú sankciu, ktorou sa druhej strane uloží dodatočná alebo prísnejšia povinnosť, alebo sa dotknutej strane zníži rozsah jej povinností alebo prizná dodatočné právo, aj keby ich účinky nezáviseli od ich uplatnenia dotknutou stranou.
- (2) Zmluvná sankcia vo vzťahoch medzi podnikateľom a spotrebiteľom, na ktorú je povinný spotrebiteľ, musí byť uzatvorená písomne.

Tretí oddiel

Ručenie

§ 108

- (1) Ručenie vzniká písomným vyhlásením, ktorým ručiteľ berie na seba voči veriteľovi povinnosť, že pohľadávku uspokojí, ak ju neuspokojí dlžník.
- (2) Veriteľ musí s osobou ručiteľa súhlasiť; ak ho neodmietne bez zbytočného odkladu, platí, že s ním súhlasí, ak ho však odmietne, ručiteľský záväzok zaniká.

§ 109

Vzniku ručiteľského záväzku nebráni, ak je dlh dlžníka neplatný len pre nedostatok spôsobilosti dlžníka zaväzovať sa na plnenie, ak o tom ručiteľ v čase vyhlásenia o ručení vedel alebo musel vedieť.

§ 110

Veriteľ je povinný kedykoľvek a bez zbytočného odkladu oznámiť ručiteľovi na jeho požiadanie výšku svojej zabezpečenej pohľadávky.

§ 111

Uznanie dlhu dlžníkom je účinné voči ručiteľovi, len keď s tým ručiteľ vyslovil súhlas.

§ 112

- (1) Veriteľ je oprávnený domáhať sa splnenia dlhu od ručiteľa len v prípade, ak dlžník nesplnil svoj splatný dlh v primeranej dobe po tom, čo ho na to veriteľ písomne vyzval. Vyzvanie nie je potrebné, ak ho veriteľ nemôže uskutočniť, alebo ak je nepochybné, že dlžník svoj dlh nesplní, najmä pri vyhlásení konkurzu.
- (2) Ručiteľ môže plnenie odoprieť, ak dlžník neplnil z dôvodov zavinených veriteľom.
- (3) Ručiteľ môže voči veriteľovi uplatniť všetky námietky, na uplatnenie ktorých je oprávnený dlžník, a použiť na započítanie pohľadávky dlžníka voči veriteľovi, ak by bol na započítanie oprávnený dlžník, keby veriteľ vymáhal svoju pohľadávku voči nemu. Ručiteľ môže použiť na započítanie aj svoje pohľadávky voči veriteľovi.
- (4) Ak ručiteľ neúspešne uplatní voči veriteľovi námietky, ktoré mu oznámil dlžník, je dlžník povinný nahradiť ručiteľovi náklady, ktoré mu tým vznikli.

§ 113

- (1) Ak sa za splnenie dlhu zaručí viac ručiteľov, ručí každý z nich za celý dlh. Ručiteľ má voči ostatným ručiteľom rovnaké práva ako solidárny dlžník.
- (2) Ak je ručením zabezpečená iba časť pohľadávky, neznižuje sa rozsah ručenia čiastočným plnením dlhu, ak dlh zostáva nesplnený vo výške, v akej je zabezpečený ručením.
- (3) Pri postúpení zabezpečenej pohľadávky prechádzajú práva z ručenia na postupníka v čase, keď postúpenie oznámil ručiteľovi postupca alebo preukázal postupník.

§ 114

Ak ručiteľ uspokojí veriteľa bez vedomia dlžníka, môže dlžník uplatniť voči ručiteľovi všetky námietky, ktoré bol oprávnený uplatniť voči veriteľovi, keby od neho veriteľ žiadal plnenie. Dlžník však nemôže voči ručiteľovi uplatniť námietky, na ktoré dlžník ručiteľa neupozornil bez zbytočného odkladu po doručení správy, že veriteľ uplatnil práva z ručenia.

§ 115

Ručiteľ, ktorý splní dlh, za ktorý ručí, nadobúda voči dlžníkovi práva veriteľa a je oprávnený požadovať všetko, čo má veriteľ a čo je potrebné na uplatnenie práv voči dlžníkovi.

§ 116

Právo veriteľa voči ručiteľovi sa nepremlčí pred premlčaním práva voči dlžníkovi.

§ 117

- (1) Ručenie zaniká zánikom pohľadávky, ktorú ručenie zabezpečuje.
- (2) Ručenie však nezaniká, ak pohľadávka zanikla pre nemožnosť plnenia dlžníka, ak je splniteľná ručiteľom, alebo pre zánik právnickej osoby, ktorá je dlžníkom.
- (3) Ručiteľ je povinný plniť aj v prípade, ak uplynula doba, na ktorú bolo ručenie dohodnuté, avšak veriteľ vyzval ručiteľa v tejto dobe na plnenie.

Štvrtý oddiel

Finančná záruka

§ 118

Finančná záruka vzniká písomným vyhlásením vystaviteľa v záručnej listine, že uspokojí veriteľa do výšky určitej peňažnej sumy podľa obsahu záručnej listiny, ak určitá tretia osoba (dlžník) nesplní určitý dlh alebo sa splnia iné podmienky určené v záručnej listine. Ak je vystaviteľom banka, pobočka zahraničnej banky, ide o bankovú záruku.

§ 119

Ak je finančnou zárukou zabezpečená nepeňažná pohľadávka, platí, že do výšky sumy určenej v záručnej listine je zabezpečený peňažný nárok, ktorý by mal veriteľ voči dlžníkovi, v prípade, že by dlžník porušil povinnosť, ktorej plnenie je zabezpečené finančnou zárukou.

§ 120

(1) Ak finančnú záruku potvrdí iný vystaviteľ, môže veriteľ uplatniť práva z finančnej záruky voči ktorémukoľvek z vystaviteľov.

(2) Vystaviteľ, ktorý potvrdil finančnú záruku a na základe toho plnil, má právo na plnenie voči vystaviteľovi, ktorý ju o potvrdenie finančnej záruky požiada

(3) Ak poskytol vystaviteľ finančnú záruku na žiadosť iného vystaviteľa, má vystaviteľ, ktorý záruku poskytol, voči vystaviteľovi, ktorý ho o vystavenie záruky požiadal, právo na náhradu, ak z poskytnutej záruky plnil a dodržal podmienky, určené v žiadosti.

(4) Ak vystaviteľ oznámi tretej osobe, že iný vystaviteľ poskytol finančnú záruku, nevznikne z toho znamujúcemu vystaviteľovi povinnosť z finančnej záruky; ak však nesprávnym oznámením spôsobí škodu, je povinný ju nahradiť.

§ 121

(1) Vystaviteľ ručí za splnenie zabezpečenej pohľadávky do výšky a za podmienok určených v listine o finančnej záruke. Vystaviteľ môže voči veriteľovi uplatniť iba námietky, ktorých uplatnenie listina o finančnej záruke pripúšťa.

(2) Na finančnú záruku nemá účinok čiastočné plnenie dlhu dlžníkom, ak nesplnený zvyšok dlhu je rovnaký alebo vyšší, než je suma, na ktorú znie listina o finančnej záruke.

§ 122

(1) Ak sú podmienky uvedené v listine o finančnej záruke splnené, vystaviteľ je povinný plniť, keď ho o to veriteľ písomne požiadal. Ak listina o finančnej záruke podmieňuje plnenie vystaviteľa predložením určitého dokumentu, musí byť predložený pri výzve alebo bez zbytočného odkladu po nej, avšak vždy počas trvania finančnej záruky.

- (2) Ak z listiny o finančnej záruke nevyplýva niečo iné, nemôže vystaviteľ uplatniť námietky, ktoré by bol oprávnený voči veriteľovi uplatniť dlžník. Predchádzajúca výzva, aby dlžník splnil svoj dlh, sa vyžaduje, len keď to určuje listina o finančnej záruke.

§ 123

- (1) Právo na plnenie z finančnej záruky môže veriteľ postúpiť.
- (2) Ak to listina o finančnej záruke pripúšťa, môže veriteľ postúpiť aj právo uplatniť finančnú záruku; týmto postúpením sa prevádza aj právo na plnenie z finančnej záruky.

§ 124

Ak je vystaviteľ povinný podľa listiny o finančnej záruke plniť v prospech oprávneného inému vystaviteľovi, je povinný plniť na účet oprávneného u tohto vystaviteľa.

§ 125

- (1) Ak je finančná záruka dohodnutá na dobu určitú, finančná záruka zanikne, ak veriteľ neuplatní svoje právo v dobe uvedenej v listine o finančnej záruke.
- (2) Dlžník je povinný nahradiť vystaviteľovi to, čo vystaviteľ plnil podľa listiny o finančnej záruke vystavenej v súlade so zmluvou uzavretou s dlžníkom.
- (3) Dlžník nemôže voči vystaviteľovi uplatniť námietky, ktoré by mohol uplatniť voči veriteľovi, ak zmluva medzi vystaviteľom a dlžníkom neobsahovala povinnosť vystaviteľa zahrnúť do listiny o finančnej záruke uplatnenie týchto námietok voči veriteľovi.

§ 126

- (1) V ostatnom sa na finančnú záruku primerane použijú ustanovenia o ručení.
- (2) Vzťah medzi vystaviteľom a dlžníkom sa spravuje podľa ustanovení o príkaznej zmluve.

Piaty oddiel

Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov

§ 127

- (1) Pohľadávku možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy.
- (2) Na uzavretie dohody podľa odseku 1 je potrebný súhlas zamestnávateľa; to neplatí ak je veriteľom sám zamestnávateľ.

§ 128

- (1) Proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila.
- (2) Zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri exekúcii.
- (3) Náklady spojené s platením zrážok zo mzdy znáša platiteľ mzdy; pri platení zrážok na základe viacerých dohôd o zrážkach zo mzdy toho istého dlžníka znáša náklady z druhej a ďalších dohôd dlžník.

§ 129

Ustanovenia § 127 a 128 platia aj pre iné príjmy, s ktorými sa pri exekúcii nakladá ako so mzdou.

Šiesty oddiel

Záložná zmluva

§ 130

Pohľadávku možno zabezpečiť aj záložnou zmluvou. Na vzťahy zo záložnej zmluvy sa použijú ustanovenia o záložnom práve.

Siedmy oddiel

Zabezpečovací prevod práva

§ 131

- (1) Pohľadávku možno zabezpečiť dočasným prevodom práva dlžníka alebo tretej osoby v prospech veriteľa (zabezpečovací prevod práva).

- (2) Ak sa prevádza právo zapísané do verejného zoznamu, vzniká zabezpečovací prevod práva zápisom do tohto zoznamu. Do verejného zoznamu sa zapíše aj dočasná povaha prevedeného práva.

§ 132

- (1) Zmluva o zabezpečovacom prevode práva sa musí uzatvoriť písomne.
- (2) Zmluva o zabezpečovacom prevode práva musí obsahovať vymedzenie zabezpečeného záväzku a označenie práva, ktoré sa prevádza v prospech veriteľa, práva a povinnosti zmluvných strán k prevedenému právu počas trvania zabezpečovacieho prevodu práva, jeho ocenenie v peniazoch, spôsob výkonu zabezpečovacieho prevodu práva a najnižšie podanie v prípade dobrovoľnej dražby; ak sa prevádza právo inej osoby ako dlžníka, zmluva o zabezpečovacom prevode práva musí obsahovať aj označenie dlžníka.

§ 133

- (1) Až do zániku zabezpečovacieho prevodu práva veriteľ nie je oprávnený prevedené právo previesť na tretiu osobu, alebo k nemu zriadiť právo v prospech tretej osoby.
- (2) Ak zabezpečovací prevod práva spočíva v prevode vlastníckeho práva k veci, ktorú má veriteľ u seba, je povinný prevedenú vec chrániť pred poškodením, stratou a zničením; ak má vec u seba dlžník, táto povinnosť platí pre neho obdobne.

§ 134

- (1) Ak zabezpečený záväzok nie je riadne a včas splnený, veriteľ je oprávnený začať výkon zabezpečovacieho prevodu práva a prevedené právo speňažiť spôsobom uvedeným v zmluve alebo predajom na dobrovoľnej dražbe, alebo domáhať sa uspokojenia podľa osobitných predpisov.
- (2) Dohody, uzavreté pred splatnosťou zabezpečenej pohľadávky, ktorých obsahom alebo účelom je uspokojenie veriteľa tým, že si natrvalo ponechá prevedené právo, sú neplatné.
- (3) Začatie výkonu zabezpečovacieho prevodu práva je veriteľ povinný písomne oznámiť osobe, ktorá zabezpečenie poskytla a dlžníkovi aspoň 30 dní vopred.

§ 135

- (1) Ak je dohodnutý iný spôsob výkonu zabezpečovacieho prevodu práva ako predajom na dražbe alebo uspokojením podľa osobitných predpisov, je veriteľ pri výkone svojho práva povinný postupovať s náležitou starostlivosťou tak, aby právo previedol za cenu, za akú sa rovnaké alebo porovnateľné právo obvykle prevádza; inak je povinný nahradiť škodu osobe, ktorá zabezpečenie poskytla.
- (2) Veriteľ má právo na náhradu nákladov účelne vynaložených v súvislosti s výkonom zabezpečovacieho prevodu práva.
- (3) Ak výtťažok dosiahnutý vykonaním zabezpečovacieho prevodu práva prevyšuje zabezpečenú pohľadávku a jej príslušenstvo, je veriteľ bez zbytočného odkladu povinný vydať osobe, ktorá zabezpečenie poskytla, tú časť výtťažku, ktorá po odpočítaní nákladov účelne vynaložených v súvislosti s výkonom zabezpečovacieho prevodu práva, prevyšuje zabezpečenú pohľadávku a jej príslušenstvo.

§ 136

Splnením dlhu prechádza prevedené právo späť na osobu, ktorá zabezpečenie poskytla. Ak bola vec u veriteľa, je veriteľ povinný vec bez zbytočného odkladu vydať a ak niet odlišnej dohody, spolu s tým, čo k nej pribudlo.

§ 137

Na zabezpečovací prevod práva sa v ostatnom primerane použijú ustanovenia o záložnom práve.

Ôsmy oddiel

Zabezpečenie postúpením pohľadávky

§ 138

Pohľadávku možno zabezpečiť postúpením pohľadávky dlžníka alebo tretej osoby na veriteľa (zabezpečovacie postúpenie), ak to osobitný zákon nevyklučuje. Na zabezpečenie postúpením pohľadávky sa primerane použijú ustanovenia o zabezpečovacom prevode práva.

Piaty diel

Splnenie

§ 139

- (1) Závazok zanikne, ak sa veriteľovi plní riadne a včas.
- (2) Plnenie je riadne, ak je v súlade so zmluvou, najmä ak má vec (služba) v čase plnenia vlastnosti vymienené alebo obvyklé, ak ju možno použiť podľa povahy a účelu zmluvy alebo podľa toho, čo si zmluvné strany dohodli, a ak vec nemá právne vady.
- (3) Splnením nepeňažného dlhu je aj náprava vadného plnenia.

Spôsob plnenia

§ 140

(1) Ak dlh možno splniť niekoľkými spôsobmi, má právo určiť spôsob plnenia dlžník, ak zo zmluvy nevyplýva, že toto právo prislúcha veriteľovi. Ak však veriteľ neurčí spôsob plnenia v čase určenom v zmluve, najneskôr však do doby určenej na plnenie, môže spôsob plnenia určiť dlžník.

(2) Ak na základe svojho práva dlžník alebo veriteľ, ktorý je na to oprávnený, zvolí spôsob plnenia a oznámi ho druhej strane, nemôže bez súhlasu druhej strany tento spôsob zmeniť.

§ 141

Ak sa uskutočnenie jedného z viacerých voliteľných plnení stane nemožným, obmedzuje sa záväzok na zvyšujúce plnenie. Ak je však nemožnosť tohto plnenia spôsobená osobou, ktorá nemá právo voľby, môže druhá strana od zmluvy odstúpiť.

§ 142

Ak je predmetom plnenia vec určená podľa druhu, je dlžník povinný poskytnúť veriteľovi vec, ktorá je vhodná na účely, na ktoré sa vec toho istého druhu spravidla používa.

§ 143

- (1) Ak je peňažný dlh, ktorý sa má plniť v tuzemsku, vyjadrený v inej mene ako Euro, môže sa plniť v mene Euro, ibaže bola výslovne dojednaná povinnosť platiť v cudzej mene.
- (2) Rozhodný je devízový výmenný kurz platný v mieste a čase plnenia.

§ 144

Veriteľ je povinný prevziať riadne ponúknuté plnenie a poskytnúť súčinnosť potrebnú na to, aby dlžník mohol splniť svoj dlh.

§ 145

Veriteľ je povinný prijať aj čiastočné plnenie, pokiaľ neodporuje povahe záväzku alebo účelu sledovanému veriteľom pri uzavretí zmluvy, ak tento účel je vyjadrený v zmluve, alebo ak je v čase uzavretia zmluvy dlžníkovi známy. Dlžník je povinný nahradiť veriteľovi zvýšené náklady spôsobené čiastočným plnením.

§ 146

Ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo určené v rozhodnutí. Toto právo môže však veriteľ uplatniť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

§ 147

Priradenie plnenia

- (1) Ak má strana plniť niekoľko záväzkov rovnakého druhu a ponúknuté plnenie nestačí na splnenie všetkých záväzkov, môže strana, s výhradou uvedenou v odseku 4, v čase svojho plnenia vyhlásiť, na ktorý záväzok sa plnenie priradí.
- (2) Ak plniaca strana neurobí takéto vyhlásenie, druhá strana môže v primeranom čase priradiť plnenie na ňou zvolený záväzok. O svojej voľbe upovedomí plniacu stranu. Takéto priradenie na záväzok, ktorý:
 - a) nie je ešte splatný alebo
 - b) je protiprávny alebo
 - c) je sporný,

je však neplatné.

- (3) Ak niektorá zo strán neuskutoční priradenie plnenia, plnenie sa priradí, s výhradou podľa odseku 4, na ten záväzok, ktorý v stanovenom poradí spĺňa jedno z týchto

kritérií:

- a) záväzok, ktorý je splatný alebo ktorý sa najskôr stane splatným;
- b) záväzok, ktorý je pre veriteľa najmenej zabezpečený;
- c) záväzok, ktorý dlžníka najviac zaťažuje;
- d) záväzok, ktorý vznikol ako prvý.

Ak sa neuplatní žiadne z predchádzajúcich kritérií, plnenie sa priradí pomerne na všetky záväzky.

- (4) V prípade peňažného záväzku sa platba dlžníka priradí najprv na náklady, potom na úroky a nakoniec na istinu, pokiaľ veriteľ neurčí inak.

§ 148

Ak dlžník plní svoj dlh pomocou inej osoby, zodpovedá tak, ako keby dlh plnil sám.

§ 149

- (1) Ak plnenie dlhu nie je viazané na osobné vlastnosti dlžníka, veriteľ je povinný prijať plnenie jeho dlhu ponúknuté treťou osobou, ak s tým dlžník súhlasí. Súhlas dlžníka nie je potrebný, ak tretia osoba za pohľadávku ručí alebo jej splnenie iným spôsobom zabezpečuje a dlžník svoj dlh nesplnil.
- (2) Ak z právneho vzťahu medzi dlžníkom a treťou osobou nevyplýva niečo iné, vstupuje tretia osoba splnením dlžníkovho dlhu do práv veriteľa, ktorý je povinný jej vydať a na ňu previesť všetky svoje dôkazné prostriedky.

§ 150

Akreditív

Otvorenie akreditívu ako aj vystavenie zmenky alebo šeku, prostredníctvom ktorých sa má podľa zmluvy splniť peňažný dlh, nemá vplyv na trvanie tohto záväzku. Veriteľ je však oprávnený požadovať splnenie peňažnej pohľadávky od dlžníka podľa zmluvy, len keď nemôže dosiahnuť jej splnenie z akreditívu, zmenky alebo šeku.

Poukážka

§ 151

Poukážkou sa oprávňuje poukazník vybrať plnenie v peniazoch, cenných papieroch alebo iných zastupiteľných veciach u poukázanca a poukázanec sa splnomocňuje, aby splnil poukazníkovi na účet poukazcu. Priamy nárok nadobudne poukazník proti poukázancovi len vtedy, ak dostane prejav poukázanca, že poukážku prijíma.

§ 152

Poukážku možno vystaviť na rad alebo na doručiteľa.

§ 153

- (1) Ak je poukázanec dlžný poukazcovi to, čo má plniť, je povinný poukážke vyhovieť. Ak nie je dohodnuté inak, jeho záväzok zanikne iba tým, že splní podľa poukážky poukazníkovi. Ak sa má poukážkou splniť dlh poukazcu u poukazníka, ktorý s tým súhlasil, je poukazník povinný poukázanca vyzvať, aby plnil.
- (2) Ak poukazník nechce použiť poukážku alebo ak poukázanec odopiera poukážku prijať alebo podľa nej plniť, je poukazník povinný oznámiť to bez zbytočného odkladu poukazcovi.

§ 154

Ak príjme poukázanec poukážku voči poukazníkovi, môže uplatniť len také námietky, ktoré sa týkajú platnosti prijatia, alebo ktoré vyplývajú z obsahu poukážky alebo z jeho vzťahov k poukazníkovi.

§ 155

- (1) Dokiaľ poukázanec ešte neprijal poukážku voči poukazníkovi, môže ju poukazca odvolať.
- (2) Ak neexistuje medzi poukazcom a poukázancom vzťah založený iným právnym dôvodom, použijú sa na ich vzťah ustanovenia o príkaznej zmluve; poukážka však nezanikne smrťou poukazcu alebo poukázanca. Právne následky zrušenia poukážky voči poukazníkovi sa riadia obsahom právneho vzťahu medzi poukazníkom a poukazcom.

§ 156

Ak vo vzťahu medzi poukazcom a poukazníkom začala plynúť premlčacia doba ohľadne dlhu, ktorého plnenie je predmetom poukážky, a to pred dobou, keď poukazníkovi došlo oznámenie poukázanca o prijatí poukážky, plynie od tejto doby premlčacia doba vo vzťahu medzi poukázancom a poukazníkom.

Poukážka na cenné papiere

§ 157

Banka môže vystaviť na tretiu osobu alebo na seba písomnú poukážku znejúcu na plnenie cenných papierov bez toho, že by v nej uviedla dôvod záväzku.

§ 158

- (1) Ak taká poukážka znie na rad, môže sa previesť rubopisom.
- (2) Rubopisom prechádzajú všetky práva z poukážky na osobu oprávnenú z rubopisu.

§ 159

- (1) Kto prijme poukážku vystavenú bankou, je povinný plniť tomu, na koho prospech bola vystavená alebo na koho bola prevedená.
- (2) Osoba zaviazaná poukážkou je povinná plniť len ak sa jej vydá kvitovaná poukážka. Proti osobe oprávnenej rubopisom z poukážky môže robiť iba také námietky, ktoré vyplývajú z obsahu poukážky alebo z vlastných vzťahov k oprávnenému.

§ 160

O náležitostiach prijatia rubopisu, ako aj o tom, kto je z rubopisu oprávnený a ako toto oprávnenie preukazuje, platia ustanovenia osobitného zákona. Podľa týchto ustanovení sa takisto posúdi, od koho môže požadovať poukážku ten, kto o ňu prišiel.

§ 161

Kvitancia

- (1) Ak plnenie preberá priamo veriteľ, je dlžník oprávnený požadovať od neho potvrdenie o splnení (kvitancia), inak je dlžník oprávnený plnenie odoprieť, dokiaľ sa mu kvitancia

súčasne nevydá. Ak bola kvitancia vydaná na istinu, predpokladá sa, že dlh bol splnený vrátane príslušenstva.

- (2) Ak dlžník poskytne plnenie osobe, ktorá predloží veriteľove potvrdenie, že je oprávnená dlh prijať alebo mu odovzdá veriteľom vystavenú kvitanciu, má plnenie účinky, ako keby dlžník plnil veriteľovi.

§ 162

Dlžný úpis

- (1) Veriteľ, ktorý ma dlžníkovy vyhlásenie o uznaní dlhu alebo iný dlžný úpis, je povinný vrátiť ho dlžníkovi pri splnení alebo na dlžnom úpise vyznačiť, že bolo plnené čiastočne. Ak to nie je možné, dlžník je oprávnený požadovať, aby mu veriteľ vydal potvrdenie, že na dlžný úpis sa neprihliada v rozsahu, v akom bol dlh splnený.
- (2) Ak obdrží dlžník dlžný úpis bez kvitancie, platí, že dlh bol splnený.

§ 163

Náhradné splnenie

- (1) Ak dlžník nemôže splniť svoj dlh veriteľovi, pretože je neprítomný, alebo je v omeškaní, alebo ak dlžník má odôvodnené pochybnosti, kto je veriteľom, alebo veriteľa nepozná, nastávajú účinky splnenia dlhu, ak jeho predmet dlžník uloží do súdnej úschovy. Náklady s tým spojené znáša veriteľ.
- (3) O zložení predmetu plnenia do súdnej úschovy súd upovedomí toho, pre koho sa zloženie uskutočnilo a podľa potreby zariadi jeho zastúpenie.

Miesto plnenia

§ 164

- (1) Na riadne splnenie záväzku sa vyžaduje, aby bol dlh splnený v určenom mieste.
- (2) Ak miesto plnenia nie je určené a ak nevyplýva niečo iné z povahy dlhu, je dlžník povinný plniť:
 - a) peňažný dlh v mieste bydliska alebo podnikania veriteľa,

b) iný dlh v mieste bydliska alebo podnikania dlžníka.

(3) Ak však záväzok vznikol v súvislosti s prevádzkou podniku alebo prevádzkarne dlžníka, je dlžník povinný splniť záväzok v mieste tohto podniku alebo tejto prevádzkarne.

(4) Ak pripadá do úvahy viac miest, plní sa na mieste, ktoré má k záväzku najbližší vzťah. Ak sa miesto bydliska, alebo podnikania strany po uzavretí zmluvy zmenilo, zvýšené náklady plnenia z dôvodu tejto zmeny znáša dlžník.

§ 165

Peňažný dlh plnený prostredníctvom poskytovateľa peňažných služieb je splnený pripísaním peňažnej sumy na účet poskytovateľa peňažných služieb veriteľa alebo vyplatením sumy veriteľovi v hotovosti.

Čas plnenia

§ 166

(1) Dlžník musí uskutočniť plnenie:

- a) ak je čas určený v zmluve alebo určiteľný na základe zmluvy, v tomto čase;
- b) ak je lehota určená v zmluve alebo určiteľná na základe zmluvy, kedykoľvek počas tejto lehoty, ibaže z okolností vyplýva, že čas plnenia má určiť veriteľ.

(2) Ak čas plnenia nemožno určiť podľa odseku 1, je veriteľ oprávnený požadovať plnenie v primeranom čase po uzavretí zmluvy a dlžník je povinný plniť bez zbytočného odkladu po tom, čo ho veriteľ o plnenie požiadal.

§ 167

Ak si zo zmluvy majú zmluvné strany plniť navzájom, môže sa splnenia dlhu druhou stranou domáhať len tá strana, ktorá svoj dlh už splnila alebo je pripravená a schopná ho splniť súčasne s druhou stranou, ibaže zo zmluvy, zo zákona alebo z povahy plnenia vyplýva niečo iné.

§ 168

Ak je podľa zmluvy dlžník oprávnený určiť čas plnenia, a ak ho neurčí v primeranom čase, určí čas plnenia súd na návrh veriteľa s prihliadnutím na povahu a miesto plnenia, ako aj na dôvod, prečo sa určenie času plnenia prenechalo dlžníkovi.

§ 169

- (1) Ak zo zmluvy alebo z ustanovení tohto zákona nevyplýva niečo iné, je rozhodujúci úmysel strán prejavovaný pri uzavieraní zmluvy alebo povaha plnenia pri určení, či čas plnenia je ustanovený na prospech oboch strán, alebo len na prospech jednej z nich.
- (2) Ak je čas plnenia ustanovený na prospech dlžníka, pred týmto časom veriteľ nie je oprávnený požadovať plnenie, avšak dlžník je oprávnený svoj dlh plniť.
- (3) Ak je čas plnenia ustanovený na prospech veriteľa, je pred týmto časom veriteľ oprávnený požadovať plnenie, ale dlžník nie je oprávnený plniť svoj dlh.
- (4) Ak je čas plnenia ustanovený na prospech oboch strán, nie je pred týmto časom veriteľ oprávnený požadovať plnenie a dlžník plniť svoj dlh.

§ 170

Ak dlžník splní peňažný dlh pred určeným časom plnenia, nie je oprávnený bez súhlasu veriteľa odpočítat' od dlžnej sumy úrok zodpovedajúci času, o ktorý plnil skôr.

§ 171

- (1) Veriteľ môže odmietnuť predčasné plnenie, ibaže by mu predčasné plnenie nespôsobilo neprimerané ťažkosti.
- (2) Prijatie predčasného plnenia veriteľom nemá vplyv na čas určený na plnenie jeho vlastného dlhu.

§ 172

Čas plnenia peňažného dlhu medzi podnikateľmi

- (1) Ak nebolo dohodnuté vo vzťahu medzi podnikateľmi inak, lehota na splnenie peňažného dlhu je:
 - a) 30 kalendárnych dní po doručení výzvy na úhradu dlžníkovi,

- b) 30 kalendárnych dní po prijatí plnenia, ak je dátum doručenia výzvy na úhradu neurčitý, alebo ak je výzva na úhradu dlžníkovi doručená najneskôr v deň prijatia plnenia, alebo
 - c) 30 kalendárnych dní po uskutočnení overenia zhody plnenia so zmluvou, ak sa má podľa dohody alebo zákona uskutočniť pri prevzatí a ak je výzva na úhradu dlžníkovi doručená najneskôr v deň prijatia plnenia.
- (2) Lehotu na splnenie peňažného dlhu presahujúcu 60 kalendárnych dní odo dňa podľa ods. 1 je možné dohodnúť iba výslovne a iba ak to nie je značne nevýhodné pre veriteľa.
- (3) Lehotu na overenie zhody plnenia so zmluvou presahujúcu 30 kalendárnych dní odo dňa prijatia plnenia je možné dohodnúť iba výslovne a iba ak to nie je značne nevýhodné pre veriteľa.
- (4) Za dohodu o zmene lehoty na splnenie peňažného dlhu sa považuje aj prax, ktorú strany medzi sebou dodržia.
- (5) Pri posudzovaní, či je dohoda značne nevýhodná pre veriteľa sa prihliada na
- a) hrubé odchylenie sa od dobrých obchodných zvyklostí v rozpore s dobrou vierou a poctivým obchodovaním,
 - b) povahu plnenia a na to,
 - c) či má dlžník nejaký objektívny dôvod odchyliť sa od zákonom stanovenej lehoty splatnosti.
- (6) Združenie zastupujúce alebo ochraňujúce podnikateľov môže podať proti porušiteľovi návrh na zdržanie sa používania dohôd, ktoré sú značne nevýhodné pre veriteľa.

§ 173

Čas plnenia peňažného dlhu vo vzťahu s obstarávateľom

Vo vzťahu medzi podnikateľom a obstarávateľom podľa osobitného predpisu sa uplatnia pravidlá o určení času plnenia peňažného záväzku medzi podnikateľmi s tým, že

- a) lehotu na splnenie peňažného dlhu dlhšiu ako je lehota podľa § 172 ods. 1 je možné dohodnúť iba výslovne, a ak to je objektívne odôvodnené vzhľadom na osobitný charakter alebo prvky zmluvy, a aby v žiadnom prípade nepresiahla 60 kalendárnych dní; strany sa nemôžu dohodnúť o dátume doručenia výzvy na úhradu a

- b) lehota na overenie zhody plnenia so zmluvou podľa § 172 ods. 1 musí byť súčasťou súťažných podkladov.

Šiesty diel

Nesplnenie a prostriedky nápravy

Prvý oddiel

Všeobecné ustanovenia

§ 174

Nesplnenie

Ak niektorá zo strán neplní vôbec, plní vadne alebo je v omeškaní, nesplní (nesplnenie). Za nesplnenie sa považuje aj porušenie povinnosti brať ohľad na práva a oprávnené záujmy druhej strany.

§ 175

Podstatné nesplnenie

Nesplnenie je podstatné, ak:

- a) dôsledné dodržanie povinnosti je pre zmluvu rozhodujúce, alebo
- b) nesplnenie podstatne zbavuje dotknutú stranu toho, čo bola oprávnená očakávať podľa zmluvy, ibaže druhá strana takýto dôsledok nepredvídala a ani nemohla dôvodne predvídať, alebo
- c) nesplnenie je úmyselné a u dotknutej strany vzbudzuje dôvodné obavy, že sa nemôže spoliehať na budúce plnenie druhej strany.

§ 176

Zodpovednosť za nesplnenie

- (1) Strana zodpovedá za nesplnenie, ibaže je nesplnenie ospravedlnené. Predpokladá sa, že nesplnenie nie je ospravedlnené.
- (2) Nesplnenie strany je ospravedlnené, ak je spôsobené prekážkou, ktorá nastala nezávisle od jej strany a bráni jej v splnení povinnosti, ak nemožno rozumne predpokladať, že by povinná strana túto prekážku alebo jej následky odvrátila alebo prekonala a že by v čase vzniku záväzku túto prekážku predvídala. Na prekážku, ktorá vznikla v čase, keď sa povinná strana dostala do omeškania s plnením svojej povinnosti, alebo vznikla z jej hospodárskych pomerov, sa neprihliada. Nesplnenie je ospravedlnené iba po dobu trvania prekážky.
- (3) Zmluva alebo zákon ustanoví, kedy strana zodpovedá aj za ospravedlnené nesplnenie.
- (4) Zmluva alebo zákon ustanoví, kedy strana zodpovedá len ak nesplnenie zaviniła.

§ 177

Vylúčenie alebo odmedzenie zodpovednosti dlžníka dohodou s veriteľom

- (1) Strany sa môžu vopred dohodnúť na vylúčení alebo obmedzení zodpovednosti za nesplnenie.
- (2) Ak sa strany dohodnú, že vec sa prenechá ako stojí a leží, nezodpovedá scudziteľ za jej vady, ibaže vec nemá vlastnosť, o ktorej scudziteľ vyhlásil, že ju má, alebo ktorú si nadobúdateľ výslovne vymienil.
- (3) Dohody, ktoré vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť v prípadoch úmyselného nesplnenia, alebo ktoré umožňujú plniť dlh spôsobom podstatne odlišným od dôvodného očakávania druhej strany, alebo neodôvodnene vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť za nesplnenie, sú neplatné.

§ 178

Povinnosť notifikácie

Strana je povinná upovedomiť druhú stranu o prekážke, ktorá jej bráni v plnení a o dôsledkoch tejto prekážky akonáhle sa o nej dozvie.

§ 179

Zábezpeka plnenia

Strana, ktorá má dôvodné obavy, že dôjde k podstatnému nesplneniu druhej strany, môže požadovať poskytnutie primeranej zábezpeky nadchádzajúceho plnenia a kým takéto dôvodné presvedčenie pretrváva, môže odoprieť plniť.

§ 180

Prostriedky nápravy pre nesplnenie

(1) Prostriedky nápravy pre nesplnenie sú:

- a) právo na splnenie
- b) právo odoprieť plnenie
- c) právo na zľavu z ceny
- d) právo na zmluvnú sankciu
- e) právo požadovať úrok z omeškania, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu,
- f) právo na paušálnu náhradu nákladov na vymáhanie
- g) právo na náhradu škody
- h) právo odstúpiť od zmluvy.

(2) Ak strana nesplní svoju povinnosť, druhá strana môže využiť ktorýkoľvek z prostriedkov nápravy jednotlivo alebo súčasne, ibaže by boli nezlučiteľné. Uplatnením práva na akýkoľvek iný prostriedok nápravy strana ne stráca právo na náhradu škody.

(3) Strana nesmie využiť žiadny z prostriedkov nápravy v rozsahu, v akom svojím vlastným konaním spôsobila nesplnenie druhej strany.

§ 181

Prostriedky nápravy nezávislé od zodpovednosti strany

Ak strana nesplní, dotknutá strana je oprávnená odoprieť plnenie, odstúpiť od zmluvy, požadovať zľavu z ceny a zaplatenie úrokov z omeškania bez ohľadu na zodpovednosť strany za nesplnenie.

§ 182

Prechod nebezpečenstva škody na veci

Ak strana nespĺnila povinnosť odovzdať alebo vrátiť veci druhej strane, alebo ak nakladá s vecou, ktorú má odovzdať alebo vrátiť v rozpore s povinnosťami vyplývajúcimi zo zmluvy, znáša nebezpečenstvo škody na veci. To neplatí, ak škodu na veci spôsobila druhá strana alebo vlastník veci, alebo ak k vzniku škody došlo v čase nesplnenia druhej strany.

§ 183

Dodatočná lehota na splnenie

- (1) Dotknutá strana môže oznámením druhej strane poskytnúť dodatočnú lehotu na splnenie.
- (2) Počas dodatočnej lehoty môže dotknutá strana odoprieť plnenie svojich vzájomných povinností a požadovať náhradu škody, nemôže však využiť žiadny iný prostriedok nápravy. Ak obdrží oznámenie druhej strany, že táto nebude plniť ani v dodatočnej lehote, alebo ak ani po uplynutí tejto lehoty nebude uskutočnené riadne plnenie, môže dotknutá strana využiť ktorýkoľvek z dostupných prostriedkov nápravy.

Oddiel 2

Náprava vadného plnenia

§ 184

Vytknutie vady

- (1) Strana môže uplatniť prostriedky nápravy z dôvodu vadného plnenia, ak vady vytkne v lehote primeranej ich povahe, ibaže o vadách druhá strana vedela alebo mohla vedieť a na vady neupozornila.
- (2) Ak ide o zrejmé vady alebo o vady, ktoré možno zistiť z verejného zoznamu, nemožno uplatňovať prostriedky nápravy, ibaže dlžník výslovne ubezpečil, že vec je bez akýchkoľvek vád.
- (3) Lehota na vytknutie vád začína plynúť okamihom dodania veci alebo poskytnutia služby, alebo odkedy mohla dotknutá strana vady zistiť. Ak je daná záruka za akosť, vady je nevyhnutné vytknúť najneskôr do uplynutia záručnej doby.

§ 185

Vytknutie právnych vád

Ak chce strana uplatňovať prostriedky nápravy pre nesplnenie, pretože si tretie osoby uplatňujú na vec právo, o ktorom nevedela a ani vedieť nemohla, musí to v primeranej lehote oznámiť druhej strane. Ak tak neurobí, nestratí právo na uplatnenie prostriedkov nápravy, ale druhá strana môže proti nej uplatniť všetky námietky, ktoré neboli uplatnené voči tretej osobe a môže sa svojej povinnosti z uplatnených prostriedkov nápravy zbaviť, ak preukáže, že by sa vzhľadom na tieto námietky tretia osoba nemohla úspešne domôcť svojich práv.

§ 186

Uschovanie vadnej veci

Len čo nadobúdateľ zistí vadu prevzatej veci, je povinný vec uschovať po primeranú dobu, ktorú určí scudziteľ na preskúmanie vady. Ak ide o vadu veci, ktorá podlieha rýchlej skaze, môže ju nadobúdateľ po upozornení scudziteľa bez meškania predat'.

§ 187

Náprava vadného plnenia dlžníkom

- (1) Ak dlžník poskytne vadné plnenie, môže uskutočniť nové riadne plnenie, ak čas plnenia ešte nenastal.
- (2) Ak dlžník nemôže uskutočniť nové riadne plnenie podľa odseku 1, ale bezodkladne po vytknutí vady ponúkne na svoje náklady v primeranej lehote nápravu plnenia, veriteľ nesmie počas poskytnutej primeranej lehoty na nápravu plnenia uplatňovať iné prostriedky nápravy než odopretie svojho plnenia.
- (3) Veriteľ nie je povinný poskytnúť dlžníkovi lehotu na nápravu, ak:
 - a) nesplnenie v čase plnenia predstavuje podstatné nesplnenie, alebo
 - b) veriteľ má dôvodné obavy, že dlžník vedome plnil vadne a nekonal v dobrej viere a poctivo, alebo
 - c) veriteľ má dôvodné obavy, že dlžník nebude spôsobilý poskytnúť nápravu v primeranej lehote a bez značného zaťaženia veriteľa alebo jeho oprávnených záujmov, alebo
 - d) náprava by bola za daných okolností neprimeraná.

- (4) Právo na náhradu škody spôsobenej dlžníkovým počiatočným alebo neskorším vadným plnením alebo priebehom poskytovania nápravy zostáva veriteľovi zachované bez ohľadu na poskytnutie nápravy.

§ 188

Vrátenie vadného plnenia

Strana, ktorá dobrovoľne alebo v súlade s povinnosťou vyplývajúcou z tejto časti zákona poskytla nápravu výmenou vadného plnenia za riadne plnenie, má právo požadovať a povinnosť prevziať naspäť poskytnuté vadné plnenie na svoje náklady.

Oddiel 3

Právo na splnenie

§ 189

Peňažné dlhy

- (1) Veriteľ je oprávnený požadovať zaplatenie splatného peňažného dlhu.
- (2) Pokiaľ veriteľ ešte nespĺnil svoju povinnosť a je zjavné, že dlžník nebude ochotný prijať plnenie, môže veriteľ napriek tomu uskutočniť plnenie a požadovať zaplatenie peňažného záväzku, ibaže by
- a) mohol uskutočniť primeranú náhradnú transakciu bez značného úsilia alebo nákladov; alebo
 - b) splnenie by bolo neprimerané vzhľadom na okolnosti.

§ 190

Nepeňažné dlhy

- (1) Veriteľ je oprávnený trvať na splnení nepeňažného dlhu. Právo na splnenie zahŕňa právo veriteľa požadovať aj opravu, výmenu alebo inú nápravu plnenia, pokiaľ to od dlžníka možno rozumne očakávať.
- (2) Splnenie však nemožno požadovať, ak:

- a) by spôsobilu dlžníkovi vynaloženie neprimeraného úsilia alebo nákladov v porovnaní s prospechom, ktorý by získal veriteľ; alebo
- b) pozostáva z poskytnutia služieb alebo prác osobnej povahy, alebo je závislé od osobného vzťahu.

(3) Právo na splnenie zanikne, ak ho veriteľ neuplatní v primeranej lehote po tom, čo sa o nesplnení dozvedel alebo mal dozvedieť.

(4) Veriteľ nemá právo na náhradu škody v rozsahu, v akom sám prispel k zväčšeniu rozsahu škody neodôvodneným zotrvaním na požiadavke splnenia, pričom za daných okolností mohol uskutočniť primeranú náhradnú transakciu bez vynaloženia značného úsilia alebo nákladov.

§ 191

Skutočnosť, že právo na splnenie je podľa tohto oddielu vylúčené, nevyklučuje právo na náhradu škody.

Oddiel 4

Právo odoprieť plnenie

§ 192

(1) Strana, ktorá má plniť vzájomnú povinnosť súčasne s druhou stranou alebo po nej, môže odoprieť plnenie, až kým druhá strana neponúkla plnenie alebo nesplnila.

(2) Strana, ktorá má plniť vzájomnú povinnosť skôr ako druhá strana a ktorá je dôvodne presvedčená, že v čase plnenia druhá strana nesplní, môže odoprieť plnenie po dobu, po ktorú je zrejmé, že druhá strana nesplní. Právo strany odoprieť plnenie zaniká, ak druhá strana poskytne primeranú zábezpeku plnenia.

(3) Podľa okolností možno odoprieť plnenie vcelku alebo sčasti.

Oddiel 5

Právo na zľavu z ceny

§ 193

- (1) Strana, ktorej sa plnilo vadne, má právo na zľavu z ceny. Zľava z ceny musí byť úmerná poklesu hodnoty plnenia v čase ponuky v porovnaní s hodnotou, ktorú by v tomto čase malo riadne plnenie.
- (2) Strana, ktorá má právo na zľavu z ceny a ktorá už zaplatila sumu prevyšujúcu zníženú cenu, môže požadovať od druhej strany rozdiel.
- (3) Strana, ktorá uplatnila právo na zľavu z ceny, nemôže požadovať aj náhradu škody za pokles hodnoty plnenia; právo na náhradu inej škody tým nie je dotknuté.

Oddiel 6

Právo odstúpiť od zmluvy

§ 194

Podstatné nesplnenie

- (1) Ak je nesplnenie podstatné, môže dotknutá strana odstúpiť od zmluvy. Dotknutá strana je oprávnená od zmluvy odstúpiť, ak to oznámi neplniacej strane bez zbytočného odkladu po tom, čo sa o nesplnení dozvedela.
- (2) Ak strana oprávnená požadovať splnenie oznámi neplniacej strane, že na splnení trvá, alebo ak nevyužije včas právo odstúpiť od zmluvy podľa odseku 1, je oprávnená odstúpiť od zmluvy len spôsobom ustanoveným pre nepodstatné nesplnenie; ak pre dodatočné plnenie určí lehotu, vzniká jej právo odstúpiť od zmluvy po uplynutí tejto lehoty.

§ 195

Nepodstatné nesplnenie

- (1) Ak je nesplnenie nepodstatné, môže dotknutá strana odstúpiť od zmluvy iba v prípade, že strana, ktorá nesplnila, nesplní svoju povinnosť ani v dodatočnej primeranej lehote, ktorá jej na to bola poskytnutá.
- (2) Ak však strana, ktorá nesplnila, vyhlási, že nesplní, môže dotknutá strana od zmluvy odstúpiť bez poskytnutia dodatočnej primeranej lehoty na plnenie alebo pred jej uplynutím.

§ 196

Zmluva plnená po častiach

- (1) Ak sa nesplnenie týka iba časti splatného dlhu, je dotknutá strana oprávnená odstúpiť od zmluvy len ohľadne plnenia, ktoré sa týka tejto časti.
- (2) Pri zmluvách s postupným čiastkovým plnením možno odstúpiť od zmluvy iba ohľadne čiastkového plnenia, k nesplneniu ktorého došlo.
- (3) Ohľadne iných častí plnenia, alebo ohľadne čiastkového plnenia, ktoré už bolo prijaté alebo sa má uskutočniť až v budúcnosti, možno odstúpiť od zmluvy, ak táto časť plnenia alebo toto čiastkové plnenie nemá zrejme vzhľadom na svoju povahu pre oprávnenú stranu význam bez zvyšku plnenia, pri ktorom nastalo nesplnenie, alebo neplnenie dlhu ako celku znamená podstatné nesplnenie.

§ 197

Očakávané nesplnenie

- (1) Ohľadne povinnosti, ktorá sa má plniť v budúcnosti, možno od zmluvy odstúpiť, keď zo správania povinnej strany alebo z iných okolností nepochybne vyplýva ešte pred časom určeným na plnenie zmluvnej povinnosti, že nesplnenie bude podstatné a povinná strana neposkytne po vyzvaní oprávnenej strany bez zbytočného odkladu dostatočnú zábezpeku.
- (2) Ohľadne povinnosti, ktorá sa má plniť v budúcnosti, možno odstúpiť od zmluvy aj v prípade, keď povinná strana vyhlási, že svoju povinnosť nesplní.

§ 198

Primeranosť dodatočnej lehoty

- (1) Ak je dodatočná lehota poskytnutá na plnenie neprimeraná a oprávnená strana odstúpi od zmluvy po jej uplynutí, alebo oprávnená strana odstúpi od zmluvy bez poskytnutia dodatočnej lehoty pre plnenie, nastávajú účinky odstúpenia až po márnom uplynutí primeranej dodatočnej lehoty, ktorá sa mala poskytnúť na plnenie povinností.
- (2) Pri poskytnutí dodatočnej lehoty môže oprávnená strana druhej strane vyhlásiť, že odstupuje od zmluvy, ak druhá strana nesplní svoju povinnosť v tejto lehote. V tomto

prípade nastávajú účinky odstúpenia márnym uplynutím tejto lehoty, ak je primeraná, alebo uplynutím primeranej lehoty, ak určená lehota nebola primeraná.

§ 199

- (1) Oprávnená strana nemôže odstúpiť od zmluvy po tom, čo jej bola doručená správa, že už bola splnená povinnosť, ktorej nesplnenie bolo dôvodom na odstúpenie od zmluvy.
- (2) Ak z obsahu zmluvy vyplýva, že oprávnená strana nemá záujem na splnení dlhu po čase plnenia, nastanú účinky odstúpenia od zmluvy začiatkom omeškania povinnej strany, ak oprávnená strana neoznámí pred touto dobou, že trvá na splnení dlhu.

Oddiel 7

Právo na zmluvnú sankciu

§ 200

Vo vzťahoch s podnikateľom vzniká právo na zmluvnú sankciu aj vtedy, ak by podnikateľ alebo obstarávateľ podľa osobitných predpisov za nesplnenie nezodpovedal.

§ 201

Moderácia zmluvnej sankcie

Neprimerane prísnu zmluvnú sankciu môže súd primerane znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti, okolnosti jej dohodnutia, oprávnené očakávania strán a následky nesplnenia.

§ 202

Na zmluvnú sankciu spočívajúcu v povinnosti strany zaplatiť sumu určenú percentuálnou sadzbou dlžnej sumy za určitú dobu sa použijú aj ustanovenia o úrokoch z omeškania.

Oddiel 8

Úrok z omeškania

§ 203

- (1) Ak dlžník nesplnil peňažný dlh, má veriteľ právo na úroky z omeškania z nezaplatenej sumy v dohodnutej sadzbe, inak v sadzbe stanovenej osobitným predpisom.
- (2) Sadzba úrokov z omeškania so splnením dlhu spotrebiteľom v spotrebiteľských vzťahoch nesmie byť vyššia ako stanoví osobitný predpis.
- (3) Dohoda, ktorou sa strany vo vzťahoch medzi podnikateľmi a vo vzťahoch medzi podnikateľom a obstarávateľom podľa osobitného predpisu odchyľia od odseku 1, nesmie byť značne nevýhodná pre veriteľa. Vylúčenie práva na úroky z omeškania je značne nevýhodné pre veriteľa. Ustanovenia § 172 ods. 4 až 6 sa použijú primerane.

§ 204

Dohoda o tom, že sa splatný dlh bude splácať v splátkach, nezahŕňa dohodu, že sa majú platiť v splátkach aj úroky z omeškania.

§ 205

Na dohodnuté úroky z omeškania sa v ostatnom použijú ustanovenia o zmluvných sankciách.

§ 206

Ustanovenia tohto oddielu sa primerane aplikujú aj v prípade, ak peňažný záväzok vznikol zo zákona alebo z inej právnej skutočnosti.

Oddiel 9

Právo na paušálnu náhradu nákladov na vymáhanie

§ 207

- (1) Vo vzťahoch medzi podnikateľmi a vo vzťahoch medzi podnikateľom a obstarávateľom podľa osobitného predpisu, má strana právo na paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením peňažnej pohľadávky voči druhej strane, a to bez potreby osobitného upozornenia. Právo na náhradu ďalších primeraných nákladov spojených s vymáhaním tým nie je dotknutý.

- (2) Výšku paušálnej náhrady nákladov spojených s uplatnením pohľadávky sa ustanoví osobitným predpisom.
- (3) Dohoda, ktorou sa strany odchýlia od odseku 1, nesmie byť značne nevýhodná pre veriteľa. Predpokladá sa, že vylúčenie práva na náhradu nákladov je značne nevýhodné pre veriteľa. Ustanovenia § 172 ods. 4 až 6 sa použijú primerane.

Oddiel 10

Právo na náhradu škody

§ 208

- (1) Ak strana zodpovedá za nesplnenie, je povinná nahradiť škodu, ktorá nesplnením vznikla.
- (2) Účelom náhrady škody pre prípad nesplnenia je poskytnutie peňažnej sumy, ktorou dotknutá strana dosiahne čo možno najbližšie postavenie tomu, v akom by sa nachádzala, ak by zmluva bola splnená. Takáto náhrada škody zahŕňa stratu, ktorá dotknutej strane vznikla a ušlý zisk.

§ 209

- (1) Povinná strana, ktorá zverila inej osobe plnenie svojej povinnosti v prospech druhej strane, zodpovedá za škodu spôsobenú pri plnení touto osobou druhej strane akoby plnila sama.
- (2) Ak porušenie povinnosti zo záväzkového vzťahu spôsobila tretia osoba, ktorej povinná strana zverila plnenie svojej povinnosti, povinná strana za nesplnenie nezodpovedá len v prípade, keď je povinnosť nahradiť škodu vylúčená u nej a bola by aj u tretej osoby, keby bola oprávnenej strane priamo zaviazaná namiesto povinnej strany.

§ 210

Nenahrádza sa škoda, ktorá prevyšuje škodu, ktorú povinná strana v čase uzavretia zmluvy predvídala, alebo mohla dôvodne predvídať ako pravdepodobný následok nesplnenia, ibaže by nesplnenie bolo úmyselné alebo spôsobené hrubou nedbanlivosťou.

§ 211

Ten, kto nesplní zmluvu zameranú prevažne na uspokojenie nemajetkových záujmov, nahradí aj nemajetkovú ujmu tým spôsobenú, ak sa nesplnením podstatne zasiahlo do týchto záujmov a iné priznané nároky by sa zdali nepostačujúce.

§ 212

Náhradná transakcia

- (1) Ak dotknutá strana v dôsledku nesplnenia zrušila zmluvu a v primeranej lehote a primeraným spôsobom uskutočnila náhradnú transakciu, môže požadovať rozdiel medzi zmluvnou cenou a cenou náhradnej transakcie, ako aj náhradu nákladov potrebných na uskutočnenie náhradnej transakcie; právo na náhradu inej škody tým nie je dotknuté.
- (2) Ak dotknutá strana zrušila zmluvu a neuskutočnila náhradnú transakciu, môže, pokiaľ pre zmluvne dojednané plnenie existuje obvyklá cena, požadovať rozdiel medzi zmluvnou cenou a obvyklou cenou v čase zrušenia zmluvy, právo na náhradu inej škody tým nie je dotknuté.

§ 213

Veriteľ má právo na náhradu škody spôsobenej omeškaním so splnením peňažného záväzku, len ak táto škoda nie je krytá úrokmi z omeškania alebo paušálnou náhradou nákladov spojených s uplatnením pohľadávky alebo ich súčtom.

§ 214

V ostatnom sa na náhradu škody primerane použijú príslušné ustanovenia 6. časti tohto zákona.

Siedmy diel

Iné spôsoby zániku záväzkov

§ 215

Zánik záväzkov

Okrem splnenia zanikajú záväzky najmä:

- (a) dohodou strán,
- (b) započítaním,
- (c) odpustením dlhu,
- (d) výpoveďou,
- (e) odstúpením od zmluvy,
- (f) dodatočnou nemožnosťou alebo protiprávnosťou plnenia,
- (g) splynutím,
- (h) smrťou dlžníka, ak bolo plnenie viazané len na osobu dlžníka,
- (i) smrťou veriteľa, ak bolo plnenie dlhu obmedzené len na jeho osobu,
- (j) iným spôsobom, ktorý si strany dohodli alebo ktorý ustanovuje zákon.

Dohoda

§ 216

- (1) Ak sa veriteľ dohodne s dlžníkom, že doterajší záväzok sa nahrádza novým záväzkom, pôvodný záväzok zaniká a dlžník je povinný plniť dlh z nového záväzku.
- (2) Doterajší záväzok sa považuje za nahradený iba v rozsahu, ktorý nepochybné vyplýva z dohody o novom záväzku.

§ 217

Strany sa môžu dohodnúť, že doposiaľ nesplnený záväzok, alebo jeho časť, sa zrušuje bez toho, aby vznikol nový záväzok.

§ 218

Urovanie

- (1) Pôvodný záväzok možno nahradiť novým záväzkom tak, že si strany dohodou upravia práva a povinnosti medzi nimi sporné alebo pochybné. Ak sa urovanie týka vecného práva k veci zapísanej do verejného zoznamu, nastávajú účinky urovnania zápisom do tohto zoznamu.
- (2) Omyl v tom, čo je medzi stranami sporné alebo pochybné, nespôsobuje neplatnosť dohody o urovaní. Ak bol však omyl vyvolaný ľst'ou jednej strany, môže sa druhá strana neplatnosti dohody dovolať.

- (3) Urovnanie dohodnuté v dobrej viere nestráca platnosť ani vtedy, ak dodatočne vyjde najavo, že niektorá zo strán pohľadávku v čase urovnania nemala.
- (4) Aj keď strany vyhlásia, že urovnaním sú medzi nimi upravené všetky vzájomné práva, týkajú sa tieto účinky iba záväzku, v ktorom medzi nimi vznikla spornosť alebo pochybnosť, ibaže z obsahu urovnania nepochybne vyplýva, že sa urovnanie týka aj iných záväzkov
- (5) Dohoda, ktorou majú byť medzi stranami upravené všetky práva, sa netýka práv, na ktoré strany zrejme nemohli pomýšľať.

§ 219

Spoločné ustanovenia

- (1) Dohoda musí byť uzavretá v písomnej forme, ak sa ruší alebo nahrádza záväzok dohodnutý písomnou formou; to isté platí, ak sa dohoda týka premlčaného práva.
- (2) Dohoda o nahradení záväzku nemá vplyv na zabezpečenie pohľadávky, ktorá vznikla z pôvodného záväzku. Ak sa však dohoda o nahradení záväzku uzavrela bez súhlasu osoby, ktorá zabezpečenie poskytla, je táto osoba zaviazaná len v rozsahu pôvodného záväzku a môže proti veriteľovi namietať všetko, čo by mohla namietať, keby dohoda o nahradení záväzku nebola.

Započítanie

§ 220

- (1) Ak strany majú vzájomné pohľadávky rovnakého druhu, ktorákoľvek strana môže započítať svoje právo na plnenie (pohľadávku) voči pohľadávke druhej strany v rozsahu, v akom je prvá strana v čase započítania
 - (a) oprávnená plniť svoj dlh a
 - (b) pohľadávka druhej strany je splatná.
- (2) Právo na započítanie sa vykoná prejavom vôle smerujúcim k započítaniu voči druhej strane .
- (3) Započítanie má účinky splnenia záväzkov v rozsahu, v akom sa pohľadávky navzájom kryjú okamihom dôjdenia započítacieho prejavu vôle druhej strane

§ 221

- (1) Ak má strana uplatňujúca započítanie voči druhej strane dve alebo viac pohľadávok, započítanie je účinné, iba ak určí pohľadávku, na ktorú sa započítanie vzťahuje.
- (2) Ak má strana uplatňujúca započítanie plniť druhej strane dva alebo viac dlhov, použije sa primerane ustanovenie o priradení plnenia (§ 147).

§ 222

- (1) Na započítanie sú spôsobilé pohľadávky, ktoré možno uplatniť na súde. Započítanie však nemožno uskutočniť, ak je vylúčené dohodou strán.
- (2) Započítanie nie je prípustné voči pohľadávke na náhradu škody spôsobenej na zdraví, ibaže by išlo o vzájomnú pohľadávku na náhradu škody toho istého druhu.
- (3) Dlužník nesmie započítať pohľadávku, ktorej existencia a hodnota je neistá, ibaže započítanie neohrozí záujmy druhej strany. Ak pohľadávky oboch strán vyplývajú z rovnakého právneho vzťahu, predpokladá sa, že záujmy druhej strany nebudú ohrozené.
- (4) Započítanie proti pohľadávkam na výživné upravuje druhá časť toho zákona.

§ 223

- (1) Premlčanú pohľadávku možno započítať, pokiaľ sa dlžník predtým nedovolal premlčania alebo tak neurobí bez zbytočného odkladu od uplatnenia započítania.
- (2) Započítať možno aj pohľadávku, ktorá nie je splatná len preto, že veriteľ na žiadosť dlžníka odložil čas splatnosti svojej pohľadávky, bez toho, aby sa zmenil jej obsah.
- (3) Započítanie voči nesplatnej pohľadávke je prípustné aj vtedy, ak ide o pohľadávku voči dlžníkovi, ktorý nie je schopný plniť svoje peňažné záväzky.

§ 224

Strana, ktorá vedie pre druhú stranu účet, môže použiť peňažné prostriedky na tomto účte iba na započítanie svojej vzájomnej pohľadávky zo zmluvy o tomto účte.

§ 225

Ak si strany vzájomne dlhujú peniaze v rôznych menách, každá strana môže započítať svoju pohľadávku voči pohľadávke druhej strany, ibaže sa strany dohodli, že strana uplatňujúca započítanie má platiť výlučne v určitej mene.

§ 226

Ak bola pohľadávka viackrát postúpená na niekoľko osôb, môže dlžník použiť na započítanie len pohľadávku, ktorú mal v čase prevodu voči prvému veriteľovi, a pohľadávku, ktorú má voči poslednému veriteľovi.

§ 227

Dohodou strán možno započítať všetky pohľadávky okrem pohľadávky výživného na malololetého.

Odpustenie dlhu

§ 228

- (1) Ak veriteľ odpustí dlžníkovi dlh, predpokladá sa, že dlžník s odpustením dlhu súhlasil, ak bez zbytočného odkladu neprejavil nesúhlas výslovne alebo plnením dlhu.
- (2) Ak veriteľ, bez toho aby dlžník dlh splnil, vydá dlžníkovi kvitanciu alebo mu vráti dlžný úpis, považuje sa to za odpustenie dlhu.

Záväzky na dobu určitú

§ 229

- (1) Záväzky zaniknú uplynutím času, na ktorý boli dohodou strán alebo zákonom obmedzené.
- (2) Ak bola zmluva uzavretá na dobu určitú tak, že bez vážneho dôvodu zaväzuje na dobu dlhšiu ako desať rokov, možno sa po uplynutí desiatich rokov od vzniku záväzku domáhať jeho zrušenia. Súd záväzok zruší aj vtedy, ak sa okolnosti, z ktorých strany zrejme vychádzali pri vzniku záväzku, zmenili do tej miery, že nemožno od zaviazanej strany rozumne požadovať, aby bola zmluvou naďalej viazaná.
- (3) Ak sa strana vopred vzdá práva domáhať sa zrušenia záväzku podľa predchádzajúceho odseku, neprihliada sa na to.

Výpoveď

§ 230

- (1) Zmluvu možno vypovedať, ak to bolo stranami dohodnuté, alebo ak to ustanovuje právny predpis.
- (2) Zmluva zaniká uplynutím výpovednej doby.
- (3) Zmluvu na dobu neurčitú možno vždy vypovedať v dohodnutej alebo ustanovenej výpovednej dobe, ibaže je obsahom záväzku povinnosť strany zdržať sa určitej činnosti a z jeho povahy vyplýva, že povinnosť je časovo neobmedzená.
- (4) Zmluvu na dobu určitú možno vypovedať v dohodnutej alebo ustanovenej výpovednej dobe len ak si to strany dohodli alebo ak to ustanovuje právny predpis.
- (5) Ak sa strany nedohodli, alebo ak právny predpis neustanovuje inak, výpovedná doba je tri mesiace a začína plynúť od prvého dňa mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom výpoveď dôjde druhej strane.

§ 231

Odstúpenie od zmluvy

- (1) Od zmluvy možno odstúpiť, ak si to strany dohodli alebo ak to ustanovuje zákon.
- (2) Odstúpením od zmluvy sa zmluva zrušuje okamihom, keď v súlade s týmto zákonom prejav vôle oprávnenej strany odstúpiť od zmluvy dôjde druhej strane; po tejto dobe nemožno účinky odstúpenia od zmluvy odvolať alebo meniť bez súhlasu druhej strany.
- (3) Odstúpením od zmluvy zanikajú všetky práva a povinnosti strán zo zmluvy.
- (4) Odstúpenie od zmluvy sa nedotýka práva na zmluvnú sankciu, úrok z omeškania a náhradu škody ani zmluvných ustanovení týkajúcich sa voľby práva alebo riešenia sporov medzi stranami a iných ustanovení, ktoré podľa prejavenej vôle strán alebo vzhľadom na svoju povahu majú trvať aj po zrušení zmluvy.
- (5) Odstúpením od zmluvy zabezpečenie pohľadávok zo zrušenej zmluvy nezaniká, ale trvá len v rozsahu voporiadania práv zo zrušenej zmluvy. Osoba poskytujúca zabezpečenie je však viazaná len v rozsahu zrušeného záväzku a môže proti veriteľovi namietat' všetko, čo by mohla namietat', keby k odstúpeniu od zmluvy nedošlo.
- (6) Strana, ktorej sa pred odstúpením od zmluvy poskytlo plnenie, toto plnenie vráti podľa ustanovení tohto zákona o bezdôvodnom obohatení.

§ 232

Odstupné

Ak sa strany dohodnú, že jedna alebo ktorákoľvek z nich, je oprávnená zmluvu zrušiť odstúpením od zmluvy oproti zaplateniu určitej sumy alebo iného plnenia, platí, že si dohodli odstupné. Účinky odstúpenia od zmluvy nastávajú až po splnení odstupného.

Dodatočná nemožnosť plnenia

§ 233

- (1) Ak sa plnenie stane nemožným po vzniku záväzku, povinnosť plniť zanikne. Nemožnosť plnenia preukazuje povinná strana.
- (2) Plnenie nie je nemožné, ak ho možno poskytnúť iba pomocou inej osoby, alebo ak ho možno uskutočniť iba za sťažených podmienok, s väčšími nákladmi alebo až po čase plnenia.
- (3) Ak sa nemožnosť týka len časti plnenia, povinnosť strany zanikne, len ak ide o túto časť; dotknutá strana má však právo ohľadne zvyšujúceho plnenia od zmluvy odstúpiť. Ak však z povahy zmluvy alebo účelu plnenia, ktorý bol povinnej strane známy v čase uzavretia zmluvy, vyplýva, že plnenie zvyšku záväzku nemá pre dotknutú stranu žiaden význam, zaniká záväzok v celom rozsahu, iba ak dotknutá strana bez zbytočného odkladu po tom, čo sa o nemožnosti časti plnenia dozvedel, oznámi povinnej strane, že na zvyšku plnenia trvá.

§ 234

- (1) Strana je povinná bez zbytočného odkladu po tom, čo sa dozvie o skutočnosti, ktorá robí plnenie nemožným, oznámiť to dotknutej strane, inak zodpovedá za škodu, ktorá tým dotknutej strane vznikne.
- (2) Právo na náhradu škody v dôsledku nemožnosti plnenia sa spravuje ustanoveniami o náhrade škody podľa 3. hlavy 5. časti tohto zákona.
- (3) Pri zániku záväzku pre nemožnosť plnenia alebo jeho časti nastávajú obdobne účinky odstúpenia od zmluvy.

§ 235

Splynutie

- (1) Ak akýmkoľvek spôsobom splynie právo s povinnosťou v jednej osobe, zanikne právo aj povinnosť, ak právny predpis neustanovuje inak³.
- (2) Účinky splynutia nenastanú, ak by to bolo na ujmu právam tretej osoby.

³ Napr. pri splynutí povinného a oprávneného z vecného bremena, ak ide o osobitné prípady vecného bremena, ktoré vznikne zo zákona